

Rekabet Kurumu Başkanlığından;

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2021-1-002
Karar Sayısı : 23-60/1162-417
Karar Tarihi : 21.12.2023

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Hasan Hüseyin ÜNLÜ,
Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER: Esra KÜÇÜKİKİZ, Burcu ÇALIŞKAN OLGUN, Betül AYHAN,
Melisa AĞYÜZ AYDOĞDU, Selçuk YILMAZ, Talha ALPAY,
Nadire Büşra EKİNCİ, Rıdvan ÖRNEK

**C. İNCELENEN
TARAFLAR**

: - Meta Platforms Inc.,
- Meta Platforms Ireland Limited
- WhatsApp LLC

Temsilcileri: Dr. M. Fevzi TOKSOY, Bahadır BALKI,
Erdem AKTEKİN, Ertuğrul Can CANBOLAT, Nabi Can ACAR,
Caner K. ÇEŞİT
Çamlıca Köşkü Tekkeci Sok. No:3-5 Arnavutköy 34345
Beşiktaş/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Rekabet Kurulunun 20.10.2022 tarih ve 22-48/706-299 sayılı gerekçeli kararı ile Meta Platforms Inc., Meta Platforms Ireland Limited ve WhatsApp LLC'ye getirilen yükümlülükler doğrultusunda sunulan uyum tedbirlerinin değerlendirilmesi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurulunun (Kurul) 11.01.2021 tarihli ve 21-02/25-M sayılı kararı ile *WhatsApp* kullanıcılarına 08.02.2021 tarihinden itibaren getirilmesi öngörülen veri paylaşma zorunluluğunun 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 6. maddesini ihlal edip etmediğinin tespitine yönelik olarak Meta Platforms Inc.¹, Meta Platforms Ireland Limited² ve WhatsApp LLC (hep birlikte META) hakkında soruşturma açılmasına karar verilmiştir. Ayrıca Kurulun 11.03.2021 tarihli ve 21-13/162-M sayılı kararı uyarınca Madoka Turkey Bilişim Hizmetleri Ltd. Şti. (MADOKA) yürütülen soruşturmaya taraf olarak dâhil edilmiştir.
- (3) Yürütülen soruşturma sonucunda alınan 20.10.2022 tarihli ve 22-48-706-299 sayılı Kurul kararında yerine getirilmesi gerekli tedbirlere yer verilmiştir. İlgili gerekçeli kararın META tarafından 09.09.2023 tarihinde tebellüğ edilmesini takiben tarafın anılan tedbirlerin Kuruma tevsik edilmesi için belirlenen bir aylık sürenin 09.12.2023 tarihine kadar uzatılmasına ilişkin süre uzatım talebi, Kurulun 05.10.2023 tarih ve 23-47/902-M sayılı kararı ile kabul edilmiştir. Bu çerçevede META tarafından sunulan Nihai Uyum Çözümü 11.12.2023 tarih ve 45896 sayılı dilekçe ile Kurum kayıtlarına süresi içinde intikal etmiştir. Takiben META tarafından sunulan söz konusu Nihai Uyum Çözümü,

¹ Facebook Inc.in ticari unvanı 28.10.2021 tarihinde "Meta Platforms, Inc." olarak değiştirilmiş olup ilgili unvan değişikliği 25.11.2021 tarihli Kurul toplantısında değerlendirilmiştir.

² Facebook Ireland Limited'in ticari unvanı 05.01.2022 tarihinde "Meta Platforms Ireland Limited" olarak değiştirilmiş olup 17.02.2022 tarihli Kurul toplantısında değerlendirilmiştir.

revize edilerek 19.12.2023 tarihli ve 46225 sayılı dilekçe ile yeniden Kurum kayıtlarına iletilmiştir.

(4) Söz konusu bildirimler üzerine düzenlenen 13.12.2023 tarih ve 2021-1-002/BN-16 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.

(5) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda,

- Meta Platforms, Inc., Meta Platforms Ireland Limited ve WhatsApp LLC'den oluşan META ekonomik bütünlüğünün 11.12.2023 tarihli ve 45896 sayılı yazı ile süresi içerisinde Rekabet Kurumu kayıtlarına sunduğu uyum önerilerinin, Rekabet Kurulunun 20.10.2022 tarihli ve 22-48-706-299 sayılı kararının e) bendinin (a) alt bendinde hükme bağlanan;

- *"Belirtilen ihlali sonlandırmak ve pazardaki etkin rekabetin tesis edilmesini temin etmek için gerekli tedbirleri, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren en geç 1 (bir) ay içerisinde Kuruma sunması"*

şeklindeki yükümlülüğü karşılamakta yeterli olmadığı,

- Söz konusu yükümlülük kapsamında gerekli tedbirlerin Kuruma tevsik edilmesi için belirlenen 1 (bir) aylık sürenin 09.12.2023 tarihine kadar uzatılmasına ilişkin süre uzatım talebi Kurulun 05.10.2023 tarih ve 23-47/902-M sayılı kararı ile kabul edildiğinden, Kurulun 20.10.2022 tarihli ve 22-48/706-299 sayılı kararının e (a) bendinde yer alan yükümlülük kapsamında META tarafından Nihai Uyum Çözümü'nün Kuruma sunulması için son tarihin 11.12.2023 olduğu dikkate alındığında, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 17. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile ikinci fıkrası kapsamında 12.12.2023 tarihinden başlamak üzere Meta Platforms, Inc. , Meta Platforms Ireland Limited ve WhatsApp LLC'den oluşan META ekonomik bütünlüğü hakkında idari para cezası uygulanması gerektiği

ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

(6) Rekabet Kurulunun (Kurul) 11.01.2021 tarihli ve 21-02/25-M sayılı kararı ile başlatılan soruşturma sonucunda alınan 20.10.2022 tarihli ve 22-48/706-299 sayılı Kurul kararında;

- a) Hakkında soruşturma yürütülen MADOKA'nın inceleme konusu faaliyetlerin sunumunda herhangi bir rolünün bulunmadığına, dolayısıyla dosya konusu soruşturma çerçevesinde değerlendirilen iddialar bakımından herhangi bir sorumluluğunun olamayacağına,
- b) META'nın kişisel amaçlı sosyal ağ hizmetleri, tüketici iletişim hizmetleri ve çevrim içi görüntülü reklamcılık pazarlarında hâkim durumda olduğuna,
- c) Temel hizmetler olarak adlandırılan Facebook, Instagram ve WhatsApp hizmetlerinden topladığı verileri birleştirmek suretiyle kişisel amaçlı sosyal ağ hizmetleri ile çevrim içi görüntülü reklamcılık pazarlarında faaliyet gösteren rakiplerinin faaliyetlerini zorlaştırmak ve pazara giriş engeli yaratmak suretiyle rekabetin bozulmasına yol açtığına ve 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiğine,
- d) Bu nedenle META'ya 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar İle Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik" in 5.

maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, ikinci fıkrası ve üçüncü fıkrasının (b) bendi hükümleri uyarınca 2021 mali yılı sonunda oluşan ve Kurul tarafından belirlenen yıllık gayri safi gelirlerinin %(.....) oranında olmak üzere idari para cezası verilmesine,

e) META'nın

- a. (c) bendinde belirtilen ihlali sonlandırmak ve pazardaki etkin rekabetin tesis edilmesini temin etmek için gerekli tedbirleri, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren en geç bir ay içerisinde Rekabet Kurumuna (Kurum) sunması,
- b. Gerekli tedbirleri gerekçeli kararın tebliğinden itibaren altı ay içerisinde yerine getirmesi,
- c. İlk uyum tedbirinin uygulanmaya başlamasından itibaren beş yıllık süre boyunca ve yılda bir periyodik olarak Kuruma rapor sunması

yükümlülüklerini yerine getirmesine karar verilmiştir.

- (7) META tarafından sunulan Nihai Uyum Çözümü'nün detaylarını aktarmadan önce söz konusu dilekçenin Kuruma sunulmasından önceki süreçten kısaca bahsedilmesinde fayda görülmektedir.
- (8) Soruşturma Raporu 20.01.2022 tarihinde ve Ek Yazılı Görüş 27.04.2022 tarihinde META temsilcileri tarafından tebellüğ edilmiş ve Kurulun 20.10.2022 tarihli ve 22-48/706-299 sayılı nihai kararı 21.10.2022 tarihinde META'ya bildirilmiştir. Bu kapsamda Kurulun nihai kararına kadar ve nihai kararı akabinde META yetkilileri ile 20.04.2022, 10.05.2022, 08.06.2022, 24.06.2022, 11.01.2023, 25.08.2023 ve 14.09.2023 tarihlerinde yüz yüze ve çevrim içi olmak üzere yedi adet toplantı gerçekleştirilmiştir. Soruşturma Raporu ve Kurulun nihai kararı kapsamında gerekli görülen tedbirlere ilişkin yürütülen müzakere sürecinde META tarafından; 28.04.2022 tarihli ve 27642 sayılı, 20.05.2022 tarihli ve 28100 sayılı, 22.06.2022 tarihli ve 29105 sayılı, 06.07.2022 tarihli ve 29519 sayılı, 26.07.2022 tarihli ve 29879 sayılı, 04.10.2023 tarihli ve 43210 sayılı Taslak Uyum Çözümleri sunulmuştur.
- (9) Ayrıca, bu süreçte Kurum kayıtlarına giren Taslak Uyum Çözümü'ne yönelik olarak (04.10.2023 tarihli ve 43210 sayılı) 21.08.2023 tarihli ve 71025 sayılı yazı ile META'ya iletilen bilgi talebine istinaden META tarafından hazırlanan cevabi yazı 11.09.2023 tarihli ve 42364 sayılı yazı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Gelen cevabi yazı akabinde META yetkilileri ile 14.09.2023 ve 30.11.2023 tarihlerinde iki adet toplantı daha gerçekleştirilmiş ve META temsilcileri tarafından 05.12.2023 tarihinde Taslak Uyum Çözümü dilekçesi e-posta ile Soruşturma Heyetine iletilmiştir. Taslak Uyum Çözümü üzerine 07.12.2023 tarihinde son bir toplantı daha gerçekleştirilmiştir.
- (10) Nihai olarak META tarafından 11.12.2023 tarihli, 45896 sayılı yazı ve 19.12.2023 tarihli, 46285 sayılı yazı Kurum kayıtlarına intikal ettirilen dilekçelerde, Kurulun 20.10.2022 tarihli ve 22-48/706-299 sayılı nihai kararının e bendinin (a) alt bendinde yer alan yükümlülüğe ilişkin olarak birtakım çözümler sunularak söz konusu tedbirlerin kabul edilmesi talep edilmiştir.

Bu doğrultuda teşebbüsün sunduğu dilekçelerde yer alan çözümler kapsamında, Kurulun 20.10.2022 tarihli ve 22-48/706-299 sayılı kararı ile META'ya getirilen yükümlülüklerin gereğinin yerine getirilip getirilmediği aşağıda değerlendirilmektedir.

G.1. META Tarafından Sunulan Öneri ve Açıklamalar

- (11) 11.12.2023 tarihli ve 45896 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal eden yazıda, esas olarak; Facebook ve Instagram hesapları için Geliştirilmiş Hesaplar Merkezi'nin kullanıma sunulması ve WhatsApp kullanıcılarına, Temel Hizmetler (Facebook, Instagram ve WhatsApp) genelinde mevcut durumda sınırlı olarak birleştirildiği ifade edilen veriler üzerinde daha fazla netlik ve kontrol sağlayacak mekanizmaların geliştirilmesi olmak üzere iki ana çözüm sunulmaktadır. Söz konusu Nihai Uyum Çözümü'ne detaylı olarak aşağıda yer verilmektedir. Bu doğrultuda;

A. Facebook ve Instagram Hesapları için Geliştirilen Hesaplar Merkezi'ne Yönelik Olarak

- "Geliştirilmiş Hesaplar Merkezi" isimli çözüm fonksiyonu ile bir kullanıcının *Facebook* ve *Instagram* hesaplarını ayrı tutulmasının amaçlandığı,
- Geliştirilmiş Hesaplar Merkezi'nin kullanıma sunulmasıyla birlikte bir kullanıcının *Facebook* ve *Instagram* hesaplarını olumlu bir eylemle aynı Hesaplar Merkezi'ne eklemeyi seçmediği sürece META'nın artık bu hesaplar arasında kişisel kullanıcı verisini birleştirmeyeceğinin taahhüt edildiği,
- Öte yandan eğer bir kullanıcı *Facebook* ve *Instagram* hesaplarını Hesaplar Merkezi'ne eklerse, bu olumlu eylemin bu kişinin, yalnızca veri birleştirmeye dayalı olarak mümkün olabilen ve aşağıda yer verilen bağlantılı bir takım fonksiyonlardan yararlanmasına olanak tanıyacağı;
  - *Instagram* ve *Facebook* profillerinde gönderi, hikâye veya reels paylaşmak,
  - *Facebook*, *Instagram* veya META hesaplarıyla giriş yapmak,
  - Ad, profil resmi, kullanıcı adı ve/veya avatarı *Facebook*, *Instagram* ve/veya META Horizon arasında senkronize etmek,
  - Hesaplar arasında alışveriş etkinliğini senkronize etmek,
  - META Pay'i *Facebook* ve *Instagram*'da kullanmak,
  - *Facebook* ve *Instagram* hesaplarında dijital cüzdan kullanmak,
  - *Facebook Dating* ve *Instagram*'ı birleştirmek,
  - META Horizon'da kişileri takip etmek,
  - META Horizon'da diğer profilleri göstermek ve
  - META Horizon Worlds'te çekilen medyayı META bulut albümleri aracılığıyla *Facebook* veya *Instagram* fotoğraf galerisinde görüntülemek.
- Söz konusu fonksiyonların Hesaplar Merkezi'ne hesap eklememiş bir kullanıcı tarafından kullanılamayacak olması ile birlikte içeriklerin diğer META platformlarında manuel olarak paylaşılır olmaya devam edeceği,
- Listede sunulan bağlantılı fonksiyonların sağlanabilmesi adına Hesaplar Merkezi'ne eklenen *Facebook* ve *Instagram* hesaplarına ait verilerin META tarafından birleştirebileceği³,

³ Bu verilerin kapsamının ve kullanım sınırlamalarının META'nın Gizlilik Politikası'na tabi olacağı ifade edilmektedir.

- Bahse konu verilerin esas itibarıyla kişisel veriyi⁴ ihtiva ettiği, nitekim META'nın iş modelinin doğası gereği, Temel Hizmetler üzerinde topladığı verilerin büyük çoğunluğunun kişisel verilerden oluştuğu, bu kapsamda geliştirilmiş Hesaplar Merkezi'nin ise kullanıcılara kendi verileri, eş deyişle kişisel verileri üzerinde kontrol sağlamak üzere tasarlandığı⁵,
- Bahse konu uyum çözümlerine benzer şekilde, hem Alman Federal Kartel Ofisi'nin (FCO) 6 Şubat 2019 tarihli kararı hem de Dijital Pazarlar Yasası'nın (*Digital Markets Act-DMA*) 5 (2). maddesinin, münhasıran kişisel/kullanıcı verileriyle ilgili olduğu ve her ikisi için de META tarafından geliştirilen Uyum Çözümü'nün, Hesaplar Merkezi etrafında şekillendirildiği

ifade edilmektedir.

i. Kullanıcı Kontrol Aracının İşleyişine Yönelik Olarak

- Hesaplar Merkezi'nin, esasında META tarafından 2020'de kullanıma sunulduğu ve hâlihazırda var olan bir kullanıcı kontrol aracı olup kullanıcıların *Facebook* ve *Instagram* arasındaki bağlantılı fonksiyonları yönetebilmeleri amacıyla tasarlandığı,
- Geliştirilmiş Hesaplar Merkezi'nin ise esasında META tarafından bir katılma aracı (*opt-in tool*) olarak tasarlandığı, bir başka deyişle, aşağıda "İstisnalar" başlığında yer verilen sınırlı istisnalar dışında, bir kullanıcının *Facebook* veya *Instagram* hesabındaki kişisel kullanıcı verisinin o kişinin *Facebook* veya *Instagram* hesabıyla, yalnızca kullanıcı buna izin vermek için hesaplarını bağladığında birleştirilebileceği, kullanıcı hesaplarını aynı Hesaplar Merkezi'ne eklemeyse bu hesapların farklı kullanıcılara aitmişçesine muamele görmeye devam edeceği,
- Öte yandan uyum çözümü kapsamında, kullanıcı hesaplarını bağlamayı seçse dahi söz konusu kontrolün geri alınabilir olması, diğer bir ifadeyle geliştirilmiş Hesaplar Merkezi'ndeki hesapların bağlantısının herhangi bir zamanda kesebilir ve bu andan sonra *Instagram*'daki yeni aktivitelerin *Facebook* hesabı ile birleştirilmeyecek şekilde tasarlandığı,
- (.....),
- (.....),
- (.....), silme işleminin META'nın veri altyapısında yayılmasının (.....) güne kadar sürebileceği, pratikte bir *Facebook* hesabıyla birleştirilen yeni *Instagram* etkinliklerine ilişkin veri birleştirmelerinin çoğunun, kullanıcının hesaplarını bağlama iznini geri almasından sonraki birkaç gün içinde duracağıının öngörüldüğü

ifade edilmektedir.

ii. Geliştirilmiş Hesaplar Merkezi'nin Etkisine Yönelik Olarak

- Uyum Çözümü'nün uygulanmasıyla, Temel Hizmetler'deki kişisel kullanıcı verilerinin, kullanıcılar şayet hesapları aynı Hesaplar Merkezi'ne rızaları doğrultusunda eklemeyi seçmezse, META tarafından birleştirilmeyeceği,

⁴ META tarafından "kişisel veriler" genel olarak kimliği belirli veya belirlenebilir yaşayan bir bireyle ilgili her türlü veri olarak tanımlanmaktadır.

⁵ (.....)

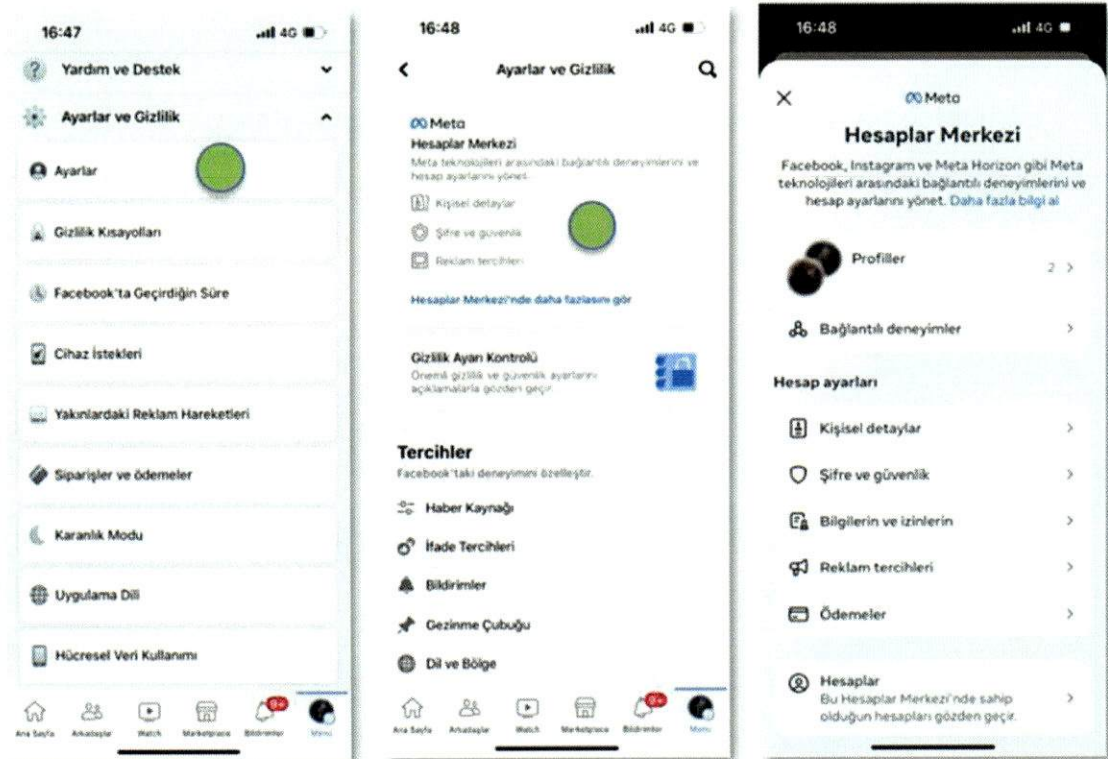
- Böylece kullanıcı hesaplarının varsayılan olarak ayrılacağı ve hesapların yalnızca kullanıcı seçtiği takdirde birbirine bağlanabileceği,
- Veri birleştirmesini gerektiren mevcut veya META tarafından yeni sunulacak gelecekteki bağlantılı fonksiyonların ise (örneğin işletmeler ve diğer kullanıcılar tarafından kullanılan çapraz içerik paylaşımı) kullanıcıların tercihi doğrultusunda faydalanabilir kalmaya devam edeceği

ifade edilmektedir.

iii. Geliştirilmiş Hesaplar Merkezi'nin Uygulanmasına Yönelik Olarak

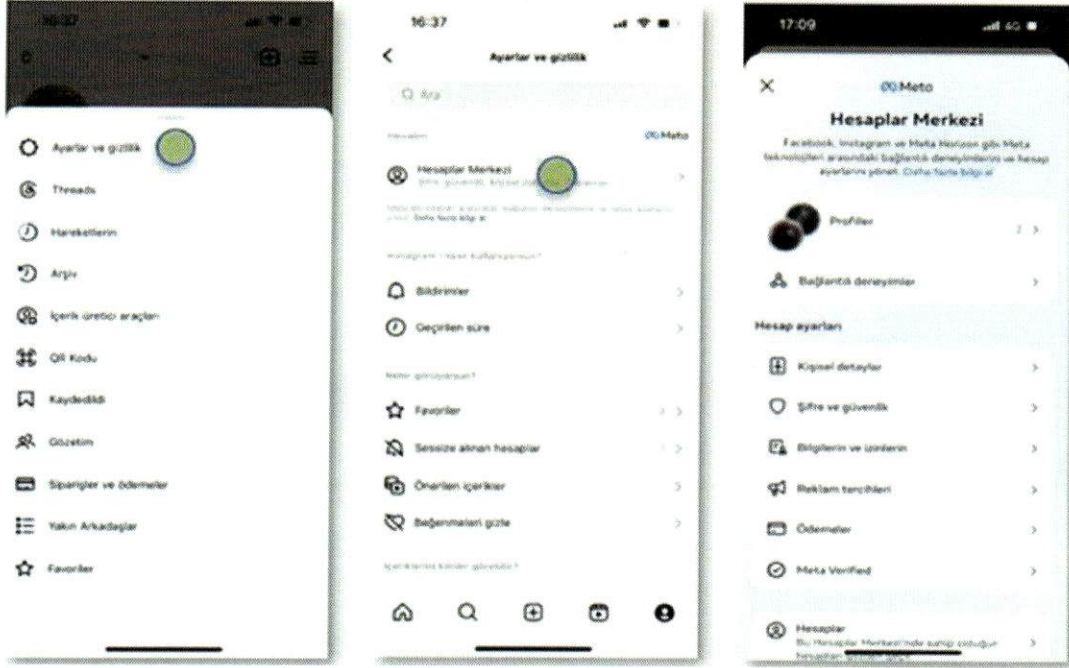
- Geliştirilmiş Hesaplar Merkezi'ne, hem *Instagram*'dan hem de *Facebook*'tan aynı şekilde, "Ayarlar" aracılığı ile erişilebileceği, ayrıca, geliştirilmiş Hesaplar Merkezi'nde kullanıcılar tarafından ilgili hizmetlerdeki durumların da görülebilir olacağı,
- Bütünlüğün sağlanması adına, Hesaplar Merkezi için aşağıda sunulan ekran görüntülerinin DMA uyum sürecinde benimsenecek yaklaşımı yansıttığı ve Avrupa Birliği'ne (AB) sunulan ekranlar olduğu, dolayısıyla Türk kullanıcıların Hesaplar Merkezi'ne erişirken AB'deki kullanıcılarla aynı ürün deneyimini elde etmelerini sağlanacağı⁶,
- Aşağıdaki Şekil 1'de (Facebook'tan) ve Şekil 2'de (Instagram'dan) Geliştirilmiş Hesaplar Merkezi'ne gitmek için kullanıcı akışının örnek ekran görüntülerinin sunulduğu,

Şekil 1: Geliştirilmiş Hesaplar Merkezi'ne Facebook Üzerinden Giriş

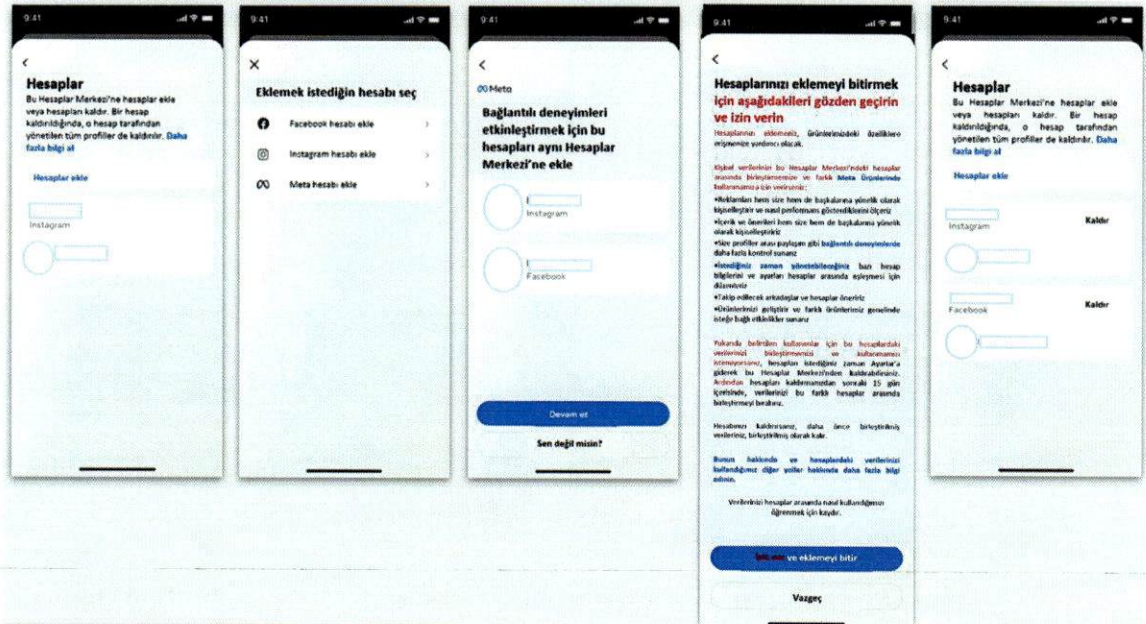
⁶ Şekil 3-5'in İngilizce versiyonları DMA süreci kapsamında Avrupa Komisyonuna sunulan versiyonlardır ve Türkçe versiyonlar bunların uygun çevirileridir. Bütünlüğün sağlanması adına, Türkiye'de uygulamaya konulacak ekranlar, AB'de uygulamaya konulacak ekranların Türkçe versiyonları olacaktır.

Şekil 2: Geliştirilmiş Hesaplar Merkezi'ne Instagram Üzerinden Giriş

- Facebook veya Instagram üzerinden Geliştirilmiş Hesaplar Merkezi'ne erişim sağlandıktan sonra, kullanıcıların ilk olarak eklemek istedikleri hesabı seçip "Devam Et" butonuna tıklayarak hesap ekleyebileceği, (aşağıdaki ilk iki ekran görüntüsünde yer verildiği üzere), daha sonra kullanıcılardan "izin ver ve eklemeyi bitir" ya da "şimdi değil" seçeneklerinden birini seçerek kararlarını onaylamalarının isteneceği, (aşağıdaki dördüncü ekran), kullanıcının ilk seçeneği tercih etmesi durumunda, ilk adımda seçtiği hesapların aynı Hesaplar Merkezi'ne eklendiğinin görülebileceği,

Şekil 3: Geliştirilmiş Hesaplar Merkezi'ne Bir Hesap Ekleme

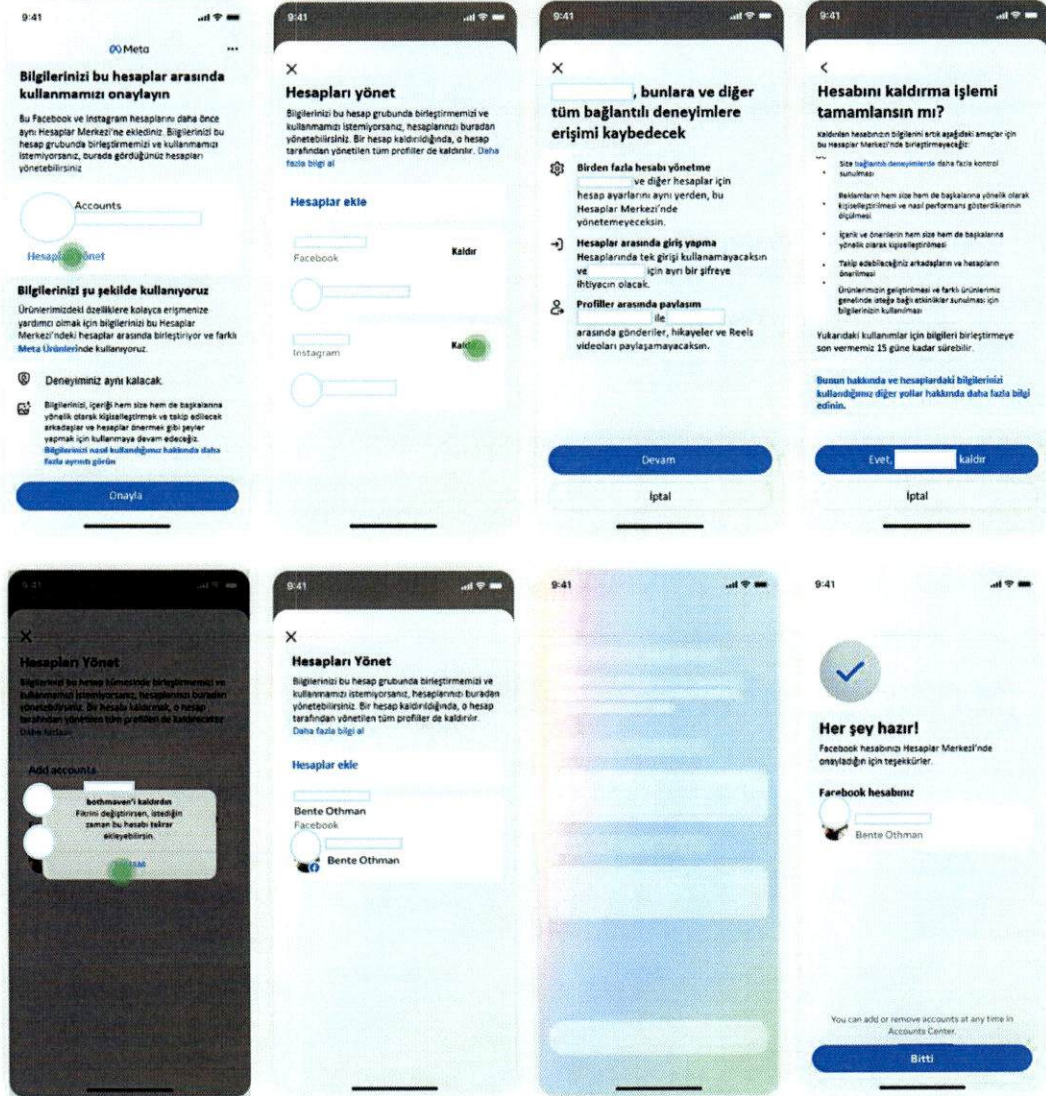

- Kullanıcıların hesaplarını kolayca Hesaplar Merkezi'ne ekledikleri gibi aynı kolaylıkla çıkarabileceği, Şekil 4'teki ikinci ekranda olduğu gibi, kullanıcılara o

anda bir Hesaplar Merkezi'nde hangi hesapların bulunduğunun gösterileceği ve kullanıcıların kaldırmak istedikleri hesap(lar)ını seçebileceği,

- Kullanıcı "Devam" seçeneğine tıklarsa, kullanıcıların hesap ekledikleri yere benzer şekilde, "Evet, ...i kaldır" veya "İptal" seçeneklerinden birini seçerek kararlarını onaylamalarının isteneceği,
- Kullanıcı ilkini seçerse, seçilen hesabın Hesaplar Merkezi'nden kaldırıldığını bildiren bir ekran gösterileceği (Şekil 4, beşinci ekran), o andan itibaren, kullanıcının hizmeti sadece bağlı fonksiyonlardan arı bir şekilde kullanabilmeye devam edeceği,

Şekil 4: Geliştirilmiş Hesaplar Merkezi'nden Bir Hesabı Kaldırma

- Hesaplarını Geliştirilmiş Hesaplar Merkezi'ne bağlayan ve daha sonra hesaplarını aynı Hesaplar Merkezi'nden kaldırmaya karar veren kullanıcıların verilerinin artık birleştirilmeyeceği,
- Hesaplar Merkezi Yardım Merkezi'nde açıklandığı üzere; bir hesabın, Hesaplar Merkezi'nden kaldırılırken, kullanıcılar o dönem boyunca veri birleştirmeye kendi rızalarıyla izin verdikleri için geçmiş verilerinin ayrılmayacağı, kullanıcıların bu doğrultuda şu şekilde bilgilendirileceği; "İstedığınız zaman

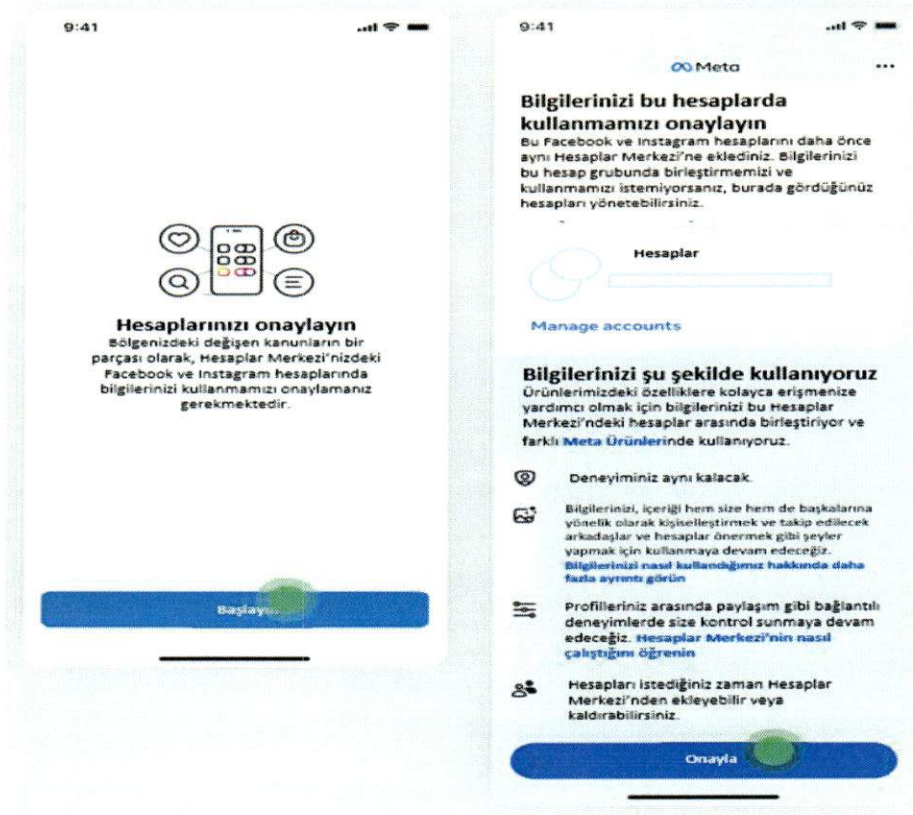

*Ayarlar'dan aynı Hesaplar Merkezi'ne hesaplar ekleyebilir veya mevcut hesapları kaldırabilirsiniz. Hesapları kaldırdıktan sonraki 15 gün içerisinde, bilgilerinizi yukarıda belirtilen kullanımlar için bu farklı hesaplar arasında birleştirmeyi bırakırız. Daha önce birleştirilmiş bilgileriniz, birleştirilmiş olarak kalır.*⁷,

- Kullanıcı deneyiminin olumsuz etkilenmesini önlemek adına, geliştirilmiş Hesaplar Merkezi'nin kullanıma sunulmasından evvel (Facebook ve Instagram'da çapraz paylaşım yapma kararı gibi geçmişte olumlu bir eylem yoluyla) hesaplarını hâlihazırda bağlamış olan kullanıcıların hesaplarının bağlı halde olmaya devam edeceği,
- Hâlihazırda eklenmiş hesapları bir Hesaplar Merkezi'nden kaldırmanın, kullanıcılar tarafından yapılan çok bilinçli ve açık seçime karşı bir eylem olacağı, META'nın bu tür bir eyleminin, bir süredir kullandıkları işlevleri kaybedecek olan kullanıcılar için önemli bir kafa karışıklığı yaratacağı, dolayısıyla hem META'nın hizmetlerinin kalitesi hem de kullanıcıların bu hizmetlere ilişkin algısının kötüleşeceği, bununla birlikte, yukarıda açıklandığı üzere, bu kararın da kullanıcılar tarafından geri alınabileceği,
- Hesaplarını hâlihazırda bağlamış olan kullanıcıların seçimini yeniden onaylatmak için, Uyum Çözümü'nün kullanıma sunulmasının ardından aşağıdaki örnek ekranların kendilerine gösterileceği, bu ekran aracılığıyla kullanıcıların, hesapları arasındaki veri birleştirme işlemini durdurmak için hesaplarının bağlantısını kaldırmak üzere hesaplarını yönetebilecekleri veya veri birleştirmenin mümkün kıldığı özelliklerden yararlanmaya devam etmeyi onaylayabilecekleri konusunda bilgilendirileceği,
- Onay ekranları ile Uyum Çözümü'nün kullanıma sunulmasından önce hesaplarını hâlihazırda bağlamış olan kullanıcıların, hesaplarını aynı Hesaplar Merkezi'ne eklemek için onaylarını yeniden teyit etme veya ileriye dönük olarak hesaplarını ayırmaya karar verme imkânına sahip olmalarının sağlanacağı, ayrıca META'nın, hâlihazırda bağlı olan hesaplar için onay ekranının atlanabileceği üç aylık bir süre belirlemeyi ve bu sürenin ardından ise onay ekranının atlanamayacak hale gelmesini düşündüğü, bu üç aylık sürenin, kullanıcıların bilinçli seçimler yapabilmeleri için veri birleştirme hakkında sunulan açıklamalara aşina olmalarını sağlayacağı ve ayrıca üç aylık sürenin sonunda herkesin bir seçim yapmasını temin edeceği,
- Onay ekranlarının görüntülenme sıklığı ile ilgili olarak, META'nın, sıklığın kullanıcıların farkındalığını sağlayacak ancak kullanıcılara aşırı yük getirmeyecek şekilde olmasını hedefleyeceği, META'nın, bu tasarımla kullanıcıların ileriye dönük olarak hesaplarını nasıl kullanmak istediklerine dair bilinçli seçimler yapabilmeleri için yeterli zaman ve bilgiye sahip olacaklarının düşünüldüğü,
- Her halükârda, kullanıcıların başlangıçta yeniden onayladıktan sonra dahi Hesaplar Merkezi aracılığıyla hesaplarını diledikleri zaman ayırabileceği

⁷ Bkz. <https://www.facebook.com/help/943858526073065> Erişim Tarihi 08.12.2023.

Şekil 5: Uyum Çözümü'nün Kullanıma Sunulmasıyla Kullanıcı Onayının Teyit Edilmesi

hususları ifade edilmektedir.

B. Sınırlı Whatsapp Verisi için Artırılmış Kullanıcı Kontrolüne Yönelik Olarak

- *WhatsApp* kullanıcılarının sınırlı kişisel verilerinin, Temel Hizmetler genelinde META tarafından birleştirildiği, örneğin Türkiye'de *WhatsApp* verilerinin şu anda *WhatsApp* ve *Facebook* arasında gerçekleşen "Durum Paylaşımı" (*Status Sharing*) ve *Facebook* ile *Instagram*'da reklamverenler tarafından yerleştirilebilen "Click to WhatsApp Ads" (CtWA) için birleştirildiği, Uyum Çözümü'nün bir parçası olarak, kullanıcılara Temel Hizmetler genelinde META tarafından birleştirilen sınırlı veriler üzerinde daha fazla netlik ve kontrol sağlanacağı

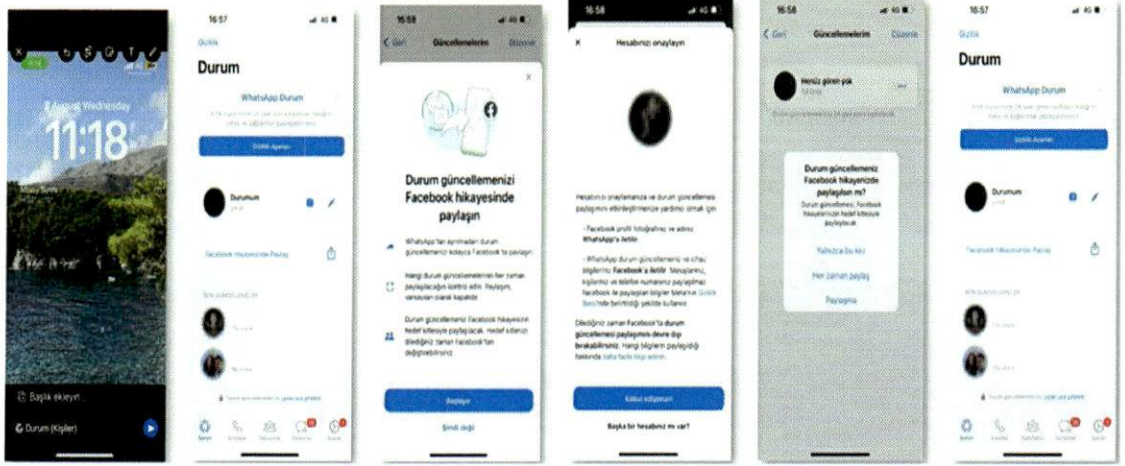
ifade edilmektedir.

i. WhatsApp Durum Güncellemelerinin Facebook Hikayeleri'nde Paylaşılmasına Yönelik Olarak

- *WhatsApp* kullanıcılarının, *WhatsApp* durumlarını *Facebook* Hikayeleri'nde paylaşmayı seçme imkanına sahip olduğu,
- Söz konusu durum paylaşımının isteğe bağlı ve varsayılan olarak kapalı olduğu,
- *WhatsApp* durumlarının *Facebook* Hikayeleri'nde paylaşılmasını etkinleştirmek için *WhatsApp* kullanıcılarının, *WhatsApp* hesapları içinde *Facebook* hesaplarını onaylamalarının gerektiği,
- Bu işlem tamamlandıktan sonra *WhatsApp* kullanıcılarının, *Facebook* Hikayeleri'nde yalnızca bazı durumları paylaşmayı (ya da durumlarını her zaman paylaşmayı) seçebildiği, dolayısıyla *WhatsApp* kullanıcılarının *Facebook* Hikayeleri'nde hangi durum ya da durumları paylaşmak istedikleri konusunda

- her zaman kontrol sahibi oldukları ve *Facebook* Hikayeleri'nde durum paylaşımını istedikleri zaman devre dışı bırakma seçeneğine sahip oldukları,
- *Facebook* Hikayeleri'nde *WhatsApp* durum paylaşımını etkinleştirmeyi seçen kullanıcılar için *WhatsApp* tarafından, *Facebook*'un, bu kullanıcıların (i) "dil, tarayıcı bilgileri, IP adresi gibi cihaz bilgilerini ve [kullanıcının] hikayesinin *WhatsApp*'tan geldiğini" ve (ii) "içerik, medya türü ve başlık gibi *WhatsApp* durum bilgilerini" alacağını açıkladığı,
  - *WhatsApp*'ın ayrıca *Facebook* platformu ile paylaşılan verilerin "reklamlar ve kişiselleştirme dâhil olmak üzere *META*'nın Gizlilik Politikasında belirtilen amaçlar için kullanılabilirliğini" açıkladığı, ayrıca bu bilgilerin, kullanıcının ekranlardan tek bir tıklamayla doğrudan erişebileceği ayrıntılı bir Yardım Merkezi Makalesinde de sağlandığı,
  - Kullanıcılar durum güncellemelerini *Facebook* ile paylaştıklarında, telefon numaraları, kişiler ve *WhatsApp* Hizmetindeki mesajlar bilgilerinin paylaşılmayacağı ve kişisel mesajların uçtan uca şifrelenmeye devam edeceği, bir başka ifadeyle *WhatsApp* ve *Facebook*'un, kullanıcının kişisel mesajlarının içeriğini göremeyecek veya bunlara erişemeyecek olmaya devam edeceği,
  - Ayrıca, kullanıcılar *WhatsApp* durumlarını *Facebook* Hikayeleri'nde paylaştıklarında, *Facebook*'taki mevcut Hikaye gizlilik ayarlarının kullanılacağı ve *Facebook*'ta doğrudan *Facebook*'a bir hikaye paylaşırken olduğu gibi aynı seçili yerlerde görüneceği,
  - Açıklık ve kontrolü sağlamak adına, bir durumu paylaşmadan önce kullanıcılara net bir açıklama sunulacağı ve devam etmeden önce kullanıcıların bunu açıkça kabul etmelerinin gerekli kılınacağı, dolayısıyla, geliştirilmiş Hesaplar Merkezi'ne benzer şekilde, bu artan şeffaflığı kullanıcıların bilinçli bir karar vermesine olanak tanıyacağı,
  - Durum paylaşımının hâlihazırda aşağıdaki şekilde çalıştığı:
    - "WhatsApp'ta kullanıcılar durumlarını *Facebook* Hikayeleri'nde paylaşma seçeneğini göreceklerdir."
    - "Bir kullanıcı durum paylaşımına tıkladığında belirli bilgilerin *Facebook* ile paylaşılacağı konusunda bilgilendirilecektir."
    - "Eğer kullanıcı bu şekilde ilerlemek istemez ise, durumunu *Facebook* Hikayeleri'nde paylaşmamayı seçebilecektir. Ancak, bu şekilde ilerlemek istemeleri halinde ise "Kabul et" seçeneğine tıklayabileceklerdir."

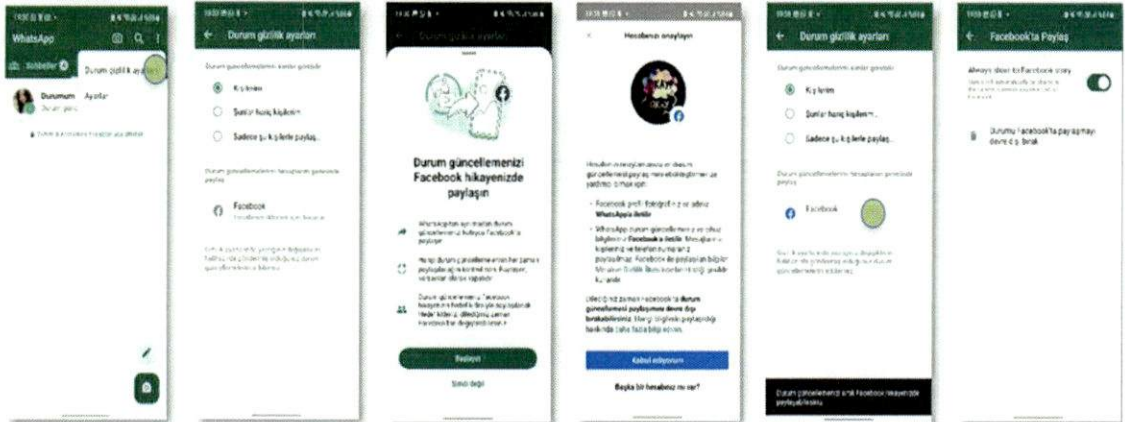
Şekil 6: Durum Paylaşımı, Şeffaflık ve Kontrol

- *WhatsApp* ve *Facebook*'un, kullanıcının izni olmadan durum paylaşımı ile ilgili bilgileri paylaşmadığı ve kullanıcı istediği zaman durum paylaşımını devre dışı bırakabildiği

ifade edilmektedir.

Şekil 7: Durum Paylaşımının Devre Dışı Bırakılması

ii. Click-to WhatsApp Ads'e (CtWA) Yönelik Olarak

- CtWA'nın, işletmelerin *Facebook* veya *Instagram*'da görüntülenen reklamlarına bir eylem çağrısı butonu (*WhatsApp* istemleri olarak) yerleştirmelerine olanak tanıyan bir reklam özelliği olarak tanımlanabileceği,
- *Facebook* veya *Instagram*'daki bir kullanıcının doğrudan işletmeyle mesajlaşmayı seçtiğinde, kullanıcının *WhatsApp* Hizmeti üzerinden işletmeyle bir görüşme başlatmak için "*WhatsApp*" eylem çağrısı butonuna tıklayabildiği,
- Mevcut durumda, bu özellik vasıtasıyla *WhatsApp*'ın paylaşabileceği verilerin, kullanıcının bir CtWA reklamındaki eyleme çağrı butonuna tıklamasıyla başlayan bir sohbette, kullanıcı ile bir işletmenin karşılıklı olarak verdiği yanıtların sayısı ile sınırlı olduğu, META'nın bu verileri *Facebook* ve *Instagram*'daki reklamları optimize etmek için kullanabildiği,
- Önemli bir husus olarak, *WhatsApp*'ın kişisel mesaj içeriklerine erişiminin bulunmadığı, *WhatsApp*'ın hiçbir durumda kişisel mesaj içeriklerine sahip olmadığı, ilaveten, CtWA reklamlarıyla etkileşime geçmenin tamamen isteğe

bağlı olup kullanıcıların işletmelerle her zaman başka yollarla da konuşabileceği,

- Şeffaflığı ve kontrolü daha da artırmak için Uyum Çözümü'nün, kullanıcılara *WhatsApp* verilerinin Temel Hizmetler genelinde META tarafından birleştirilmesi konusunda daha fazla netlik sağlayacak bir şeffaflık aracının hayata geçirilmesini içerdiği,
- Şeffaflık bildiri hayata geçtiğinde, kullanıcının bir CtWA'ya ilk kez tıkladığında, sınırlı veri birleştirmesinin kapsamı hakkında bilgilendirilecek olup devam etmeyi seçebileceği veya bu noktada işlemi durdurabileceği, dolayısıyla, geliştirilmiş Hesaplar Merkezi'ne benzer şekilde, bu artırılmış şeffaflığın, kullanıcıların *WhatsApp* aracılığıyla istedikleri işletmelerle iletişime geçerek fayda sağlamalarına olanak tanıyacağı, ancak bu sonucun, yalnızca olumlu bir eylemle bunu yapmayı seçmeleri halinde gerçekleşeceği,
- Kullanıcı akışının teknik çalışmalar ilerledikçe değişebilecek olmakla birlikte, CtWA'nın aşağıdaki şekilde çalışacağı:
  - “Bir kullanıcı “Click to WhatsApp Ad”e tıkladığında ve herhangi bir işletmeyle sohbete başlamadan önce, sohbet sırasında META ile belirli bilgilerin paylaşılacağı konusunda bilgilendirilecektir.”
  - “Kullanıcı bu şekilde devam etmekten memnun değilse, işletmeyle sohbet etmemeyi seçebilir. Ancak eğer devam etmek isterse ya “İşletme ile Sohbet Et”e tıklayabilir ya da bu bildiri kapatıp işletme ile sohbet edebilir.”
  - “Kullanıcılar daha sonra mesaj ekranında iken, ekranın yukarısındaki bir tuşa tıklamaları halinde aynı bilgiye ulaşabileceklerdir.”

Şekil 8: CtWA, Şeffaflık ve Kontrol İlişkin İngilizce ve Türkçe Ekran Görüntüleri

- İlave bilgilerin, kullanıcıların bildirimdeki “*daha fazla bilgi al*” düğmesine tıklayarak erişebilecekleri konuya özel bir Yardım Merkezi Makalesinde sağlanacağı, sınırlı veri paylaşımı hakkında bilgilendirildikten sonra, CtWA reklamına tıklayan kullanıcıların, işletmeyle sohbet etmeye devam etmeye/devam etmemeye ve işletmeyle farklı bir şekilde iletişime geçmeye karar verebileceği, kullanıcıların veri paylaşmadan *WhatsApp* aracılığıyla işletmeyle iletişim kurmasının mümkün olmaya devam edeceği, kullanıcıların diğer tüm mevcut erişim noktalarını kullanabileceği (örneğin, bir kullanıcı işletmeye *Facebook* ve *Instagram*'daki

işletmenin iletişim bilgilerinin yanı sıra işletmenin internet sitesi, bir uygulama veya sadece *WhatsApp*'ta işletmeyi bir kişi olarak ekleyerek de erişebileceği), verilerin yalnızca kullanıcı CtWA aracılığıyla işletme ile iletişimi başlattıysa paylaşılacağı,

- Kullanıcıların hem durum paylaşımında hem de CtWA'da özelliği kullanmamayı veya devre dışı bırakmayı seçebileceği, bu seçimin kullanıcıların *WhatsApp*'ın temel işlevini kullanma yetisini etkilemediği,
- Tüm açıklamalar alındığında, *WhatsApp*'ın sınırlı veri paylaşımının "süper profillerin" oluşmasına yol açmayacağı veya Nihai Karar'da tanımlanan pazarlarda rekabeti başka bir şekilde etkilemeyeceğinin düşünüldüğü,
- *WhatsApp*'ın son derece rekabetçi ve dinamik bir pazarda faaliyet gösterdiği, *WhatsApp*'ın sunduğu özelliklerin, yeni/mevcut rekabete ve değişen kullanıcı taleplerine cevaben sürekli geliştiği, Temel Hizmetlerin genelinde *WhatsApp* ile ilgili veri birleştirme kapsamı şu anda sınırlı olsa da bu durumun Temel Hizmetlere veri paylaşımını içeren yeni özellikler sunulması olasılığını dışlamadığı, META'nın böyle bir durumda kullanıcılara *WhatsApp* verilerinin Temel Hizmetler genelinde META tarafından birleştirilmesi hususunda net bilgi ve kontrol sunulması yönünde adım atacağı,
- Veri birleştirme içeren yeni özellikler olasılığına ilişkin olarak META'nın, bu tür özellikler kullanıma sunulduğunda Kurumu bilgilendireceği, bu bilgilerin aynı zamanda *WhatsApp*'ın internet sitesine de yükleneceği ve META'nın hizmetleri arasında veri paylaşımını gerektirecek ek özellikler hakkında kamuoyunu bilgilendirmek için gerçek zamanlı olarak güncelleneceği

hususları ifade edilmektedir.

C. META'nın Kullanım Koşullarının Güncellenmesi'ne Yönelik Olarak

- Nihai Kararın, META'nın Kullanım Koşullarının Uyum Çözümü kapsamında yapılacak değişiklikleri yansıtacak şekilde değiştirilmesine yönelik spesifik bir tedbir getirmediği, bir bütün olarak değerlendirildiğinde, Uyum Çözümü'nün, Kurul tarafından 6. maddenin ihlali sonucunu doğurduğu değerlendirilen her türlü davranışa son vereceği,
- Uyum Çözümü'nün Nihai Karar'da tanımlanan Temel Hizmetler (*Facebook, Instagram ve WhatsApp*) arasındaki kişisel kullanıcı verisinin birleştirilmesini kapsadığı, Uyum Çözümü'nün özünün, (i) kullanıcıların *Facebook* ve *Instagram* hesaplarının aynı Hesaplar Merkezi'ne eklenip eklenmeyeceğine veya her bir hizmetten yararlanmaya devam ederken bu hesapların ayrı tutulup tutulmayacağına karar vermesi ve (ii) Temel Hizmetler genelinde META tarafından mevcut durumda sınırlı birleştirilen *WhatsApp* verileri üzerinde kullanıcılara güçlendirilmiş netlik ve kontrol sağlanması olduğu,
- Bu doğrultuda, eğer kullanıcılar isterse, hesaplarının farklı kullanıcılara aitmiş gibi işlem göreceği ve aşağıda detaylı olarak açıklanacak olan sınırlı istisnalar haricinde, bir kullanıcının bir Temel Hizmetteki hesabından elde edilen kişisel verilerin, başka bir Temel Hizmetteki hesabındaki kişisel verileri ile birleştirilmeyeceği, kullanıcıların META'nın Temel Hizmetlerini kullanabilmesinin, hesaplarını aynı Hesaplar Merkezine eklemelerine bağlı olmayacağı,
- Uyum Çözümü'nün, tasarımı itibarıyla ilgili bilgileri kullanıcılara açık ve şeffaf bir şekilde ve kişisel seçimiyle alakalı olarak direkt, kolayca anlaşılabilir ve kesin

olarak sağladığı, böylelikle kullanıcıların kendi kararlarını verebilmek için ihtiyaç duydukları tüm bilgilere sahip olacağı, eğer kullanıcılar hesaplarını aynı Hesaplar Merkezine eklerlerse bu kararın, META tarafından sunulan bağlantılı deneyimlere bu kullanıcılarca değer atfedildiğini gösteren özgür ve bilgiye dayalı olarak alınmış bir karar olacağı,

- Uyum Çözümü özünde, kontrolü kullanıcılara vermeye ve kişisel verilerinin Temel Hizmetler genelinde birleştirilip birleştirilmemesi konusunda tercih yapabileme yetisine sahip olmalarını temin etmenin olduğu, ayrıca Uyum Çözümü'nün, Temel Hizmetler arasında kişisel veri birleştirilmesi ile elde edilen işlevleri kullanmaya ve bu sayede fayda sağlamaya devam etmek isteyen kullanıcıların tercihlerine itibar ettiği, böylelikle, Uyum Çözümü'nün, tüm Türk kullanıcıların (Temel Hizmetlerin kullanıcıları ve reklamverenler), dünyadaki diğer kullanıcıların faydalanabileceği yeni ve değerli özelliklere erişme fırsatından mahrum kaldığı bir senaryoyu önlediği

hususları ifade edilmektedir.

D. Sınırlı İstisnalara Yönelik Olarak

- META'nın kişisel verileri (i) emniyet ve güvenlik, (ii) analitik amaçlar ve (iii) operasyonel kayıtlar dâhil olmak üzere sınırlı istisnai amaçlar için birleştirmeye ve kullanmaya devam edebileceği, bu istisnaların hiçbirinin kişiselleştirme amaçlı (Temel Hizmetler veya hedefli reklam gösterimi için) kişisel veri birleştirmesi içermediği ve dolayısıyla Kurulun 6. maddenin ihlali olarak nitelendirdiği davranıştan tamamen bağımsız olduğu

ifade edilmektedir.

i. Emniyet ve Güvenlik İstisnası'na Yönelik Olarak

- META'nın, kullanıcıları için emniyetli ve güvenli bir ortam ve platform sağlama yükümlülüğü ve taahhüdünün bulunduğu, Temel Hizmetler arasında kişisel veri birleştirme yetisinin, bu amaçlar için kritik öneme sahip olduğu, Uyum Çözümü'nün META'nın bunu sürdürmesine olanak tanıyacağı,
- Temel Hizmetlerden elde edilen verilerin bu sınırlı birleştirilmesinin keyfi bir duruma değil, META'nın kullanıcıları güvende tutma ve veri erişimi de dâhil olmak üzere gizlilik kurallarına tabi tutma yönündeki misyonuna dayandığı,
- META'nın, kötü niyetli aktörlerin hedeflerine ulaşmak için sofistike ve sürekli değişen teknikler kullandığı, tespit edilmekten kaçınmak için bu aktörlerin sürekli olarak META'nın faaliyetlerini nasıl keşfettiğini tersine mühendislikle çözmeye çalıştıkları, kötü niyetli aktörlerin faaliyetlerini belirli bir ürün veya davranış biçimiyle sınırlandırmadığı, erişim alanlarını genişletmek ve tespit edilmekten kaçınmak için mevcut tüm kanalları ve (yeni kullanıma sunulan) yöntemleri kullandıkları, bu aktörlerin çeşitli zaman aralıklarında meşru hesapları tehlikeye attığı ve tespit edilmekten kaçınmak ve META'nın yaptırım eylemlerine karşılık vermek için (Temel Hizmetler kapsamında da dahil olmak üzere) yeni hesaplar oluşturdukları, ne emniyet ve güvenlik saldırıları kategorilerinin ne de ilgili veri kategorilerinin veya veri işleme yöntemlerin tahdidî bir şekilde sıralanamadığı ve tespit edilemediği, güvenli ve emniyetli bir platform işletmek için META'nın bilinen ve bilinmeyen, yerleşik ve yeni geliştirilen emniyet ve güvenlik tehditlerini proaktif bir şekilde tespit edebilme ve bunlara tepki verebilme yükümlülüğünün olduğu, ayrıca sofistike kötü aktörlerin tespit edilmekten kaçma olanaklarını en aza

indirebilme sorumluluğunun bulunduğu,

- META'nın kullanıcılardan gelen tüm verileri süresiz olarak birleştirmedeği, bunun yerine, belirli sistemlerin, bir tehdit olup olmadığını tespit etmek için olağan iş akışı içinde toplanan verileri işlemek üzere tasarlandığı (örneğin, başlangıçta sınırlı bir veri kümesine -hash veya çerez- dayalı olarak kötü niyetli veya düşmanca bir faaliyetin gerçekleştiği veya teşebbüs edildiği tespit edildiğinde, daha geniş bir veri kümesine erişim gerektiren kapsamlı bir araştırma yapılacağı), META'nın kullanıcı verilerini, gelecekte bir soruşturmanın ortaya çıkabilme "ihtimaline karşı" süresiz olarak saklamadığı,
- Topluluk Standartlarını veya diğer politikaları ihlal eden içerik ve davranışların belirlenmesi ve bunlarla ilgili önlem alınması⁸, META sistemlerinin kötüye kullanımının veya dolandırıcılığın tespit edilmesi ve bunlara karşı önlem alınması, kullanıcı hesaplarının tehlikelerden ve diğer güvenlik ihlallerinden korunması ve çalınan hesaplara tekrar erişilebilmesi için yardımcı olunması ile şüphelenilen dolandırıcılık veya hizmetler genelinde zararlı veya yasa dışı faaliyet durumunda kolluk kuvvetleriyle birlikte çalışılması ve ölüm veya muhtemel bedensel zararın önlenmesine yardımcı olunması gibi örneklerin ancak ve ancak bu istisnanın dâhil edilmesiyle mücadele edilebilecek kötüye kullanım niteliğinde davranışları teşkil ettiği,
- Veri saklama süreleriyle ilgili olarak, emniyet ve güvenlik süreçlerinin karmaşıklığı ve ayrıntılarının, belirli zaman dilimleri sağlamayı zorlaştırabileceği, çünkü zararlı veya kötü niyetli faaliyetlerin META'nın kullanıcılarını olumsuz etkilememesini sağlarken göz önünde bulundurulması gereken birden fazla faktör olduğu, maksimum saklama sürelerinin, kapsamlı, departmanlar arası bir inceleme sürecinin parçası olarak belirlendiği ve üzerinde anlaşıldığı, META'nın ilgilendiği spesifik emniyet ve güvenlik sorununun yapısı gibi çeşitli unsurların dikkate alındığı, bir soruşturma amacıyla toplanan ve daha sonra herhangi bir işlem yapılmasına gerek kalmadan sonuçlanabilecek verilerin, META'nın güvenlik sistemlerinden silinmeden önce (....) boyunca saklanabildiği ancak soruşturmalar devam ederse veya soruşturmalar bir ihlalin tespit edilmesiyle sonuçlanırsa verilerin daha uzun süre saklanabileceği,
- Kullanıcı verilerinin veya bir kullanıcının hesabının META'nın güvenlik sistemleri tarafından, örneğin emniyet ve güvenlik soruşturmaları gerçekleştirmek için, kaldırılması durumunda verilerin emniyet veya güvenlik ihlalinin niteliğine ve kapsamına göre uygun ve orantılı bir süre boyunca saklanabileceği, varsayılan olarak, emniyet ve güvenlik soruşturmaları için alınan verilerin 6 ay boyunca saklanabildiği, ancak bu sürenin daha ağır ihlaller için daha uzun olabileceği, ilgili saklama süresi geçtikten sonra silme süreci başladığı

ifade edilmektedir.

ii. Analitik İstisnası'na Yönelik Olarak

- Güvenlik ve emniyette olduğu gibi, bu sınırlı istisnanın da, bağlı olmayan

⁸ Örneğin, (i) nefret söylemi, istismar veya ilişkili kullanıcı hesapları arasında yer alan tehlikeli içerik olarak sınıflandırılan içerikler ve (ii) reşit olmayanları uygunsuz etkileşimlere yönelten yetişkinlerin tespit edilmesi, bağlı bir Facebook hesabındaki yaş verisi, hesapların spam yaratmak amacıyla oluşturulması, sahte veya kötüye kullanılan hesapları tespit etme amacı için çeşitli araçların kullanımı ve kullanıcıların teslim alamayacakları ürünler/hizmetler için ödeme yaptığı dolandırıcılık olaylarına karışan veya karışacak hesapların belirlenmesi.

hesaplara, eş deyişle kullanıcının Hesaplar Merkezine eklemeye karar vermediği tek bir kullanıcıya ait birden fazla hesaba uygulanacağı, söz konusu istisnanın META'nın hizmetlerini etkin bir şekilde sunması, inovasyon yapmaya ve ürün sorunlarını çözümlenmeye devam etmesi ve dış gereksinimlere uyması için gerekli olan sınırlı veri birleştirmesini (kişisel verilerin yalnızca muhasebe ve temel metriklerin raporlanması amaçları için) mümkün kılacağı,

- META'nın, içsel ve dışsal amaçlar için bir dizi ((.....) olarak adlandırılan) toplulaştırılmış veri tuttuğu, hem dışsal yasal muhasebe kuralları ve yükümlülüklerine hem de içsel muhasebe yükümlülüklerine tabi olduğu, analitik istisnasının, META'nın bu yükümlülükleri ve gereklilikleri karşılayabilmesini sağlamaya yardımcı olacağı,
- Spesifik olarak analitik istisnasının Temel Hizmetlere ilişkin doğru istatistikler; kamusal raporlamalar (örneğin 10K Formu, SEC başvuruları vb.), basın bültenleri, düzenleyici otoritelere verilen yanıtlara istatistik sağlamak için gerekli olduğu, veri birleştirmesine ilişkin önerilen sınırlamaya bir istisnanın tanınmaması halinde, META'nın hukuki yükümlülüklerini tam olarak yerine getiremeyeceği ve META'nın faaliyetlerini kamuya (veya kamu kurumlarına) raporlamasının tehlikeye girebileceği,
- Örnek olarak META'nın, (.....) temsil ettiği,
- Bu raporlamanın, (.....) odaklanarak META'nın Kurum gibi düzenleyici makamlara doğru bir şekilde yanıt vermesini sağladığı, (.....),
- (.....),
- (.....),
- (.....),
- (.....),
- (.....),
- Bu tip kayıt ve raporlamaların, hesaplarını Hesaplar Merkezine eklemeyi seçmemiş kullanıcılar da dâhil olmak üzere tüm kullanıcılar için bağlı verilere erişimi gerektirdiği,
- (.....)⁹,
- Verilerin katı politika ve erişim inceleme sürecinin yanı sıra aşağı yönlü amaç sınırlaması ile yalnızca raporlama amaçları için işlendiği, çalışan erişiminin kontrollü ve genellikle en fazla (.....) ile sınırlı olduğu, bu mekanizmanın raporlama amacıyla birleştirilen verilerin yalnızca yine bu amaç doğrultusunda kullanılmasını sağladığı, bu doğrultuda, muhasebe için tutulan verilerin, hedeflenen reklamlar veya reklam ölçümü dâhil olmak üzere kişiselleştirme amacıyla kullanılmayacağı,
- Bu verilerin kullanıcıyla ilgili tüm hesaplar silinene kadar saklandığı, genellikle (.....) sonra, orijinal kullanıcı düzeyindeki verilerin artık META sistemlerinde bulunabilir olmadığı

ifade edilmektedir.

⁹ (.....)

iii. Operasyonel Loglarda Kullanıcı Verilerinin Birleştirilmesi İstisnasına Yönelik Olarak

- (.....),
- (.....),
- (.....),
- (.....),
- (.....),
- META'nın Uyum Çözümü dışında, yukarıda açıklanan sınırlı ve istisnai kullanım durumları için Temel Hizmetler genelinde birleştireceği verilerin, rakiplerin faaliyetlerini potansiyel olarak zorlaştırabilecek veya pazara girişte herhangi bir engel oluşturabileceği iddia edilen "süper profillerin" oluşturulmasıyla sonuçlanmayacağı, çünkü bu kullanım durumlarının bireysel kullanıcıların deneyimlerinin kişiselleştirilmesini içermeyeceği, başka bir deyişle, yukarıdaki sınırlı istisnaların, bireysel kullanıcılar için hizmetlerin kişiselleştirilmesi amacıyla (Temel Hizmetler veya hedefli reklamların gösterilmesi için) kişisel veri birleştirme içermeyeceği ve bunu yapmak için tasarlanmadığı,
- Dolayısıyla, bu istisnaların hiçbir şekilde Kurumun zarar teorisiyle ilgili olmadığı ve Kurum tarafından 6. maddenin ihlali olarak tanımlanan davranışların ele alınmasında Uyum Çözümü'nün etkinliğini zayıflatmadığı

hususları ifade edilmektedir.

E. Uyum Çözümü'nün Teknik Arka Planı

i. Temel Hizmetler'in Ortak Altyapısı'na Yönelik Olarak

- (.....),
- (.....),
- (.....),
- (.....),
- Bu temel altyapının farklı hizmetler arasında belirgin sınırlara sahip olacak şekilde veya uygulama sınırları gözetilerek tasarlanmadığı; zaman içerisinde bütün Temel Hizmetlere hızlı ve güvenilir küresel kullanıcı erişiminin sağlayacak şekilde geliştiği, temel altyapının tasarımının kullanıcılar ve işletmeler için META'nın hizmetlerinde, istikrarın, tutarlılığın, güvenliğin ve hızın sağlanmasını amaçladığı, bunun da META'nın birçok hizmetinin, diğer META hizmetleriyle (örneğin Facebook ve Instagram) gerçekleştirilen bağlantılar yoluyla, kullanıcıya dönük olmayan, META'nın kullanıcılarının güvenliğini ve hizmetlerin bütünlüğünü destekleyen fonksiyonlar da dâhil olmak üzere çalıştığı anlamına geldiği

ifade edilmektedir.

ii. Uyum Çözümü'nün Teknik Uygulamasına Yönelik Olarak

- META sistemlerinin birleşik doğasının, Temel Hizmetler arasındaki bazı bağlantıların seçilerek ayrılmasına imkân sağlayacak bir yapıda olmadığı, (.....),
- (.....), sonuç olarak META'nın, kullanıcılar için geçmiş tüm verileri ayıramadığı, bu durumun hesaplarını aynı Hesaplar Merkezi'ne eklemeyi seçmeyen kullanıcılar ve geliştirilmiş Hesaplar Merkezi'nin kullanıma sunulmasından önce

hesaplarını hâlihazırda aynı Hesaplar Merkezi'ne eklemiş olan kullanıcılar için geçerli olduğu,

- (.....),
- (.....)^{10,11},
- (.....),
- (.....)¹²,
- (.....),
- (.....),
- (.....),
- (.....),
- (.....),
- (.....),
- (.....),
- (.....),
- (.....),
- (.....),
- (.....),
- (.....),
- (.....),
- (.....),
- (.....)

Şekil 9: Uyum Çözümü'nün Teknik Uygulaması

(.....TİCARİ SIR.....)

hususları ifade edilmektedir.

F. Verilere Erişim ve Kısıtlamalarına Yönelik Olarak

- (.....),
- (.....),
- (.....),
- (.....),
- (.....),
- (.....)₁,
- (.....),
- (.....)

---

¹⁰ (.....)

¹¹ (.....)

¹² (.....)

hususları ifade edilmektedir.

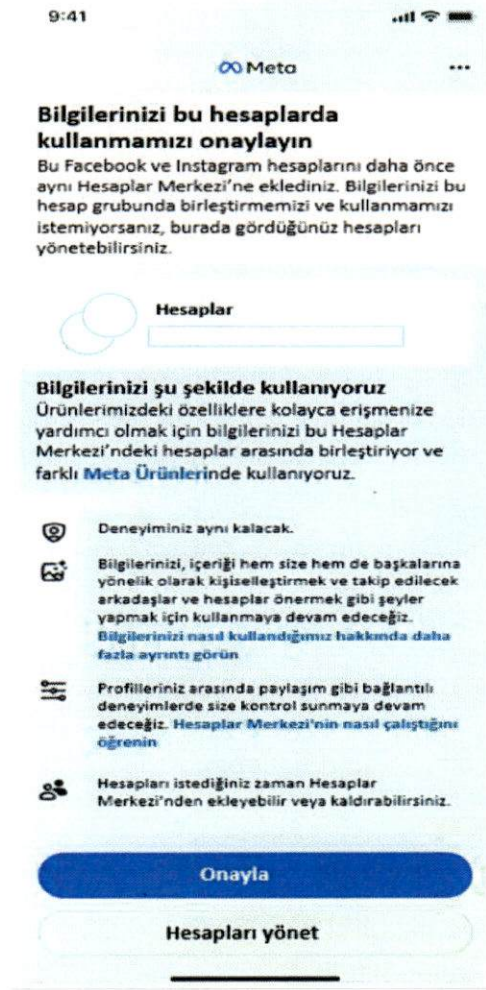
G. İzleme'ye Yönelik Olarak

- Nihai Kararın Uyum Çözümü'nün uygulamasının denetlenmesine ilişkin bir gereklilik içermediği, bununla birlikte META'nın, yukarıda açıklanan kontrollerin ve diğer önlemlerin Nihai Karar'a uygun olarak çalışmaya devam ettiğini bağımsız olarak doğrulamak için gönüllü bir dizi politika ve sistem uygulamayı amaçladığı, META'nın izleme sistemlerinin öncelikle, değerlendirmek üzere tasarlandıkları ölçümü bağımsız olarak doğrulamak için otomasyon ve insan (manuel) incelemesinin bir kombinasyonuna dayandığı, META'nın gelecekte bu doğrulamaların bir kısmını veya tamamını tamamen otomatikleştirmek için gerekli teknolojiyi geliştirebileceği,
- (.....),
- META algılayıcılarının amaçlandığı gibi çalıştığını bağımsız olarak doğrulamak için izleme önlemlerinin uygulanacağı, META'nın META algılayıcılarının beklendiği gibi çalışmaya devam ettiğini teyit etmek için onaylanmamış kullanımları simüle eden birden fazla uygulamada hayali kullanıcı verilerini periyodik olarak sisteme aktaracağı, META'nın her bir algılayıcı için, algılayıcının çalışma sıklığını rapor eden izleme sistemlerinin olacağı, bunun da META algılayıcıların META'nın belirlediği programa göre çalıştığından emin olmasını sağlayacağı, META'nın ayrıca işaretlenmiş, birleştirilmiş verilerin doğrulama için bir sıraya yerleştirildiğini teyit etmek için izleme yapacağı, buna ek olarak META'nın tespit sistemlerin kalitesini ve kapsamını takip etmek için başka önleyici süreçler de uygulayacağı, sonuçların algılayıcılarla uyumsuz olduğu durumlarda, algılama sistemlerinin hangi noktalarda iyileştirmeye ihtiyaç duyduğunu belirlemek için bir kök neden analizi yapılacağı,
- META'nın herhangi bir yeni sistemin (örneğin, bir ürün değişikliği veya yeni bir ürünle bağlantılı olarak geliştirilen) Uyum Çözümü'nün geçerli önlemlerine tabi olduğunu tarafsız bir şekilde doğrulamak için izleme önlemleri uygulayacağı, META'nın yeni sistemleri tanımlayan ve yeni sistem hakkında daha fazla bilgi sağlayabilecek ilgili META yetkilisini belirleyen izleme panelleri bulunduracağı, sistemin kapsam dâhilinde olduğu kabul edilirse, ilgili META yetkilisinin Nihai Karar'a uymak için uygun önlemleri almasının isteneceği,
- META'nın Temel Hizmetler genelinde elde edilen verilerin yalnızca yukarıdaki açıklanan sınırlı istisnalar kapsamında kullanılması durumunda kullanıcının onayı olmaksızın birleştirildiğini tarafsız bir şekilde doğrulamak için izleme önlemleri alacağı

hususları ifade edilmektedir.

- (12) Akabinde yukarıda detayları aktarılan ve 11.12.2023 tarih ve 45896 sayılı yazı ile Kurum kayıtlarına sunulan Nihai Uyum Çözümü'nde yer alan Şekil 5, revize edilerek 19.12.2023 tarihli ve 46285 sayılı dilekçe ile Kurum kayıtlarına yeniden iletilmiştir. İlgili dilekçede revize edilen Şekil 5'e ise aşağıda yer verilmiştir.

Şekil 5: Uyum Çözümü'nün Kullanıma Sunulmasıyla Kullanıcı Onayının Teyit Edilmesi (Revize Edilen Versiyon)

- (13) META tarafından Kurum kayıtlarına sunulan 19.12.2023 tarihli ve 46285 sayılı dilekçede ayrıca, hesapları otomatik olarak kaldıracak bir eylem çağrısı eklenmesinin mümkün olmamasının altında çeşitli teknik sebeplerin yattığı ifade edilmiştir. Bu teknik sebepler arasında;

- (.....),
- (.....),
- (.....).

G.2. Sunulan Uyum Tedbirine İlişkin Değerlendirmeler

- (14) Kurulun 20.10.2022 tarihli ve 22-48/706-299 sayılı kararının 557. paragrafında META'nın kişisel sosyal ağ hizmetleri kapsamında; kullanıcı adı, şifresi, doğum tarihi, e-posta adresi, telefon numarası, cihaz bilgisi, finansal işlemlerde kullanılan hesap gibi bilgileri, kullanım alışkanlıkları, gönderilerdeki içerik ve benzeri bilgileri ve tüketici iletişim hizmetleri kapsamında ise kullanıcı adı, şifresi, telefon numarası, profil fotoğrafı, profil bilgileri, konum bilgisi, cihaz bilgisi, finansal işlemlere ilişkin hesap, kullanıcının rehberindeki kişileri, kullanım alışkanlıkları gibi bilgileri topladığı değerlendirilmiştir. Teşebbüsün ayrıca, temel platform hizmetleri kapsamında edindiği

söz konusu bilgileri, diğer hizmetlerinde de kullandığı ve farklı hizmetlerden edindiği bilgileri birleştirdiği anlaşılmıştır.

- (15) Karar kapsamında META'nın söz konusu veri birleştirme eylemi, dışlayıcı bir kötüye kullanma olarak değerlendirilmiş ve eylemin hem sosyal ağ hizmetleri pazarında hem de çevrim içi görüntülü reklamcılık hizmetleri pazarındaki etkileri incelenmiştir. Bahse konu verilerin, hem sosyal ağ hem de çevrim içi reklamcılık hizmetlerindeki faaliyetlerin sunumu bakımından kritik önemde olduğu ortaya konulmuş ve rakiplerin META tarafından birleştirilmiş olan veri setine eş değer bir veri seti oluşturmasının veya buna erişmesinin mümkün olmadığı değerlendirilmiştir. Bu durumun ise her iki pazar bakımından da bir giriş engeli yarattığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca ilgili kararın devamında, META'nın reklamverenler bakımından giderek artan önemi, reklam harcamalarının dağılımı dikkate alınarak ortaya konmuştur. Bu doğrultuda reklamverenlerin, META'nın veri birleştirme eylemi sebebiyle META ürünlerindeki reklam mecralarını daha fazla tercih ettikleri, rakip sosyal ağ hizmetleri sağlayıcılarının da dâhil olduğu rakip yayıncıların ise reklamverenlere erişiminin sınırlandığı anlaşılmıştır.
- (16) Bu değerlendirmelerle bağlantılı şekilde, META'nın reklam gelirlerinin arttığı ve pazardaki konumunu koruduğu tespit edilmiştir. Söz konusu analiz ve incelemeler neticesinde META'nın farklı hizmetlerinden elde ettiği verileri birleştirmek suretiyle sosyal ağ hizmetleri ve çevrim içi reklamcılık pazarlarında rekabeti sınırladığı ve tüketici zararına yol açtığı anlaşıldığından META'nın hâkim durumunu kötüye kullandığı ve bu davranışının 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "*ticarî faaliyet alanına başka bir teşebbüsün girmesine doğrudan veya dolaylı olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorlaştırılmasını amaçlayan eylemler*" kapsamına girdiği ve dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiği sonucuna ulaşılmıştır.
- (17) Bu doğrultuda karar sonucunda, META'ya belirtilen ihlali sonlandırmak ve pazardaki etkin rekabetin tesis edilmesini temin etmek için gerekli tedbirleri alması şeklinde yükümlülük getirilmiştir. Bu kapsamda META tarafından sunulan Nihai Uyum Çözümü'ne ilişkin değerlendirme yapılırken kararda bahsi geçen endişelerin, yukarıda izah edilen tedbirler vasıtasıyla giderilip giderilmediği irdelenmiştir.
- (18) Yukarıda ayrıntıları aktarıldığı üzere Nihai Uyum Çözümü'nün (i) *Facebook* ve *Instagram* hesapları için Geliştirilmiş Hesaplar Merkezi'nin kullanıma sunulması ve (ii) *WhatsApp* kullanıcılarına, Temel Hizmetler genelinde META tarafından mevcut durumda birleştirilen sınırlı veriler üzerinde daha fazla netlik ve kontrol sağlanması şeklinde iki ana unsur bulunmaktadır.
- (19) Bu kapsamda ilk olarak, verileri birleştirme eyleminin kullanıcı kontrolüne bırakılıp bırakılmayacağı bakımından bir ön değerlendirme yapılmalıdır. İhlalin sonlandırılabilmesi için META'nın bir temel hizmetinden edindiği veriyi, diğer bir temel hizmetle birleştirmemesi ya da diğer temel hizmetinde kullanmaması gerekmektedir. Bununla birlikte, son kullanıcılara daha az kişiselleştirilmiş ancak eşdeğer bir alternatif sunulması ve son kullanıcıların bahse konu veri işleme uygulamalarına katılmayı özgürce seçebilmesi, bahse konu tedbirin yerine getirilmesine imkân sağlayabilecektir.
- (20) Son kullanıcının tercihine sunulan uygulama, rıza veren kullanıcılara sağlanan hizmete kıyasla farklı veya düşük kalitede olmamalıdır. Ancak bu durumun istisnası, söz konusu verilerin birleştirilememesinin doğrudan sonucu olarak kabul edilebilecek farklılıklardır. Diğer bir ifadeyle, verilerin birleştirilmesinin doğrudan sonucu olan hizmet farklılıkları hariç olmak üzere, verilerin birleştirilmesi neticesini ortaya çıkaracak

hususlara onay verilmediğinde, son kullanıcıların farklı veya düşük kalitede hizmete maruz kalmaması gerekmektedir. Bu anlamda META tarafından sunulan ve kullanıcı kontrolünü odak noktasına alan Nihai Uyum Çözümü, Kurulun 20.10.2022 tarihli ve 22-48/706-299 sayılı kararıyla getirilen “*ihlali sonlandırmak ve pazardaki etkin rekabetin tesis edilmesini temin etmek için gerekli tedbirleri alması*” şeklindeki yükümlülük çerçevesinde değerlendirilebilecektir.

- (21) Diğer taraftan bu rızanın (i) belirli bir konuya ilişkin olması, (ii) bilgilendirmeye dayanması ve (iii) özgür irade ile açıklanması gerekmektedir. İlâveten kullanıcının rıza vermesi, rıza vermemesinden daha zor olmamalıdır. Rıza talep edildiğinde, son kullanıcıya açık, net ve anlaşılır bir şekilde onay vermesi, değiştirmesi veya geri çekmesi için proaktif olarak kullanıcı dostu bir çözüm sunulmalıdır. Ayrıca kullanıcının rızayı vermesi kadar geri çekmesi de kolay olmalıdır. Bu anlamda çevrim içi arayüzün, son kullanıcıların özgürce rıza verme kabiliyetini aldatacak, manipüle edecek veya başka bir şekilde bozacak ya da zayıflatacak şekilde tasarlanmaması gerekmektedir. Nitekim bu husus, Nihai Uyum Çözümü'nün uygulamaya alınmasından sonra, platformda yer alan son kullanıcıların tamamının bilgi sahibi olmasını ve buna göre seçim yapmasını gerektirmektedir. Dolayısıyla META tarafından sunulan tedbir önerilerinin bu kapsamda değerlendirilmesi önem taşımaktadır.
- (22) İlk olarak, Geliştirilmiş Hesaplar Merkezi'ne yönelik “Kullanıcı Kontrol Aracının İşleyişi” ve “Geliştirilmiş Hesaplar Merkezi'nin Etkisi” başlıkları altında sunulan çözümler incelendiğinde, kullanıcıların Geliştirilmiş Hesaplar Merkezi'ne girişinde ve hesap ekleme noktasında karşılaştıkları ekran görüntülerinin kullanıcıları bilgilendirme konusunda yeterli görülebileceği söylenebilecektir. Öyle ki, Şekil 3'te yer alan ekran görüntüsü incelendiğinde kullanıcılar aynı Hesaplar Merkezi'ne farklı hesaplarını eklediğinde, söz konusu hesaplara ait kişisel verilerin bu hesaplar arasında birleştirileceği konusunda bilgilendirilmektedirler. İlâveten, hesaplarını birleştirilen kullanıcılar, bahse konu hesaplar arasındaki veri birleştirme eylemini sonlandırmak istediklerinde bu hesapları birbirinden nasıl ayırabileceklerine dair “*İstedığınız zaman Ayarlar'dan aynı Hesaplar Merkezi'ne hesaplar ekleyebilir veya mevcut hesapları kaldırabilirsiniz. Hesapları kaldırmanızdan sonraki 15 gün içerisinde, bilgilerinizi yukarıda belirtilen kullanımlar için bu farklı hesaplar arasında birleştirmeyi bırakırsınız. Daha önce birleştirilmiş bilgileriniz, birleştirilmiş olarak kalır.*” bilgilendirmesi ile de karşılaşmaktadır. İlgili bilgilendirmelerin kırmızı renkli ve kullanıcının kolayca dikkatini çekebilecek nitelikte olması da düşünüldüğünde sunulan tedbir önerilerinin kararda hükmedilen tedbir ile uyumlu olduğu dolayısıyla ulaşılmak istenen amacın gerçekleşmesini mümkün kılabileceği değerlendirilmektedir.
- (23) Bununla birlikte sunulan Nihai Uyum Çözümü'nde META tarafından Geliştirilmiş Hesaplar Merkezi'nin kullanıma sunulmasından evvel (*Facebook ve Instagram'da çapraz paylaşım yapma kararı gibi geçmişte olumlu bir eylem yoluyla*) hesaplarını hâlihazırda bağlamış olan kullanıcıların hesaplarının bağlı halde olmaya devam edeceği ifade edilmektedir.
- (24) İlâveten META tarafından hâlihazırda eklenmiş hesapları bir Hesaplar Merkezi'nden kaldırmanın, kullanıcılar tarafından yapılan çok bilinçli ve açık seçime karşı bir eylem olacağı, META'nın bu tür bir eyleminin, bir süredir kullandıkları işlevleri kaybedecek olan kullanıcılar için önemli bir kafa karışıklığı yaratacağı, dolayısıyla hem META'nın hizmetlerinin kalitesinin hem de kullanıcıların bu hizmetlere ilişkin algısının kötüleşeceği ifade edilerek kullanıcılar tarafından Hesaplar Merkezi'nin

geliştirilmesinden önce alınmış olan veri birleştirilmesi kararının, Şekil 5'teki adımlar izlenerek kullanıcılar tarafından geri alınabileceği belirtilmektedir.

- (25) Söz konusu çözüme ilişkin olarak öncelikle kullanıcılar tarafından yapılan seçimin META'nın ifade ettiği şekliyle çok bilinçli ve açık olup olmadığı sorgulanmalıdır. Yukarıda da ifade edildiği üzere, kullanıcı rızasına anlam yüklenebilmesi bakımından bu rızanın (i) belirli bir konuya ilişkin olması, (ii) bilgilendirmeye dayanması ve (iii) özgür irade ile açıklanması gerekmektedir.
- (26) İlaveten kişinin özgür bir şekilde rıza gösterebilmesi için, neye rıza gösterdiğini bilmesi de önem arz etmektedir. Kişinin sadece belirli bir konu üzerinde değil, aynı zamanda rızasının sonuçları üzerinde de tam bir bilgi sahibi olması beklenmektedir. Bilgilendirme yapılırken elde edilecek kişisel verilerin hangi amaçlarla kullanılacağı açıkça belirtilmeli, kişinin anlamayacağı terimler ya da yazılı bilgilendirme yapıldığında okumakta güçlük çekeceği şekilde küçük puntolar ve ifadeler kullanılmamalıdır¹³.
- (27) Birleşik Krallık Rekabet Otoritesi Rekabet Otoritesi (*Competition and Markets Authority –CMA*) tarafından yayımlanan "Çevrim İçi Platformlar ve Dijital Reklamcılık Raporu"nda (CMA Raporu) bazı platformların kullanıcılarına verilerini kontrol etme olanağı vermedikleri, "kabul et ya da terk et" (*take it or leave it*) modeliyle çalıştıkları, bu durumun özellikle, *Facebook* ve *Instagram* dâhil olmak üzere, çoğu sosyal medya platformunda yaygın olduğu ve kullanıcıların hizmeti kullanmaya devam ederken kişiselleştirilmiş reklamları kapatamadığı ifade edilmiştir.
- (28) Ardından, söz konusu raporda, kullanıcılara seçenek sunan platformlarda bile bu seçimin gerçekçi bir şekilde sağlanmamasından endişe duyulduğuna, seçeneklerin kullanıcıya gösterilme şekli nedeniyle seçim yapmanın genellikle karmaşık bir yapı sergilediğine, incelenen tüm sosyal medya platformlarında ancak birden fazla ekranda gezindikten sonra görülebilen gizlilik ayarlarına nasıl erişileceğinin açık olmadığına, platformların seçim sunma şeklinin tüketicilerin bilinçli seçim yapma yeteneğini nasıl engellediğine ve tüketicilerin platformların çıkarına en uygun seçimleri yapmaya nasıl teşvik edildiğine dair birçok değerlendirme yapılmıştır.
- (29) CMA Raporu'nda, çoğu kullanıcının verilerinin kullanımı üzerinde daha fazla kontrole sahip olmak istediğine dair bulgulara rağmen, pek çok tüketicinin gizlilik ayarları ile etkileşimde bulunmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca platformların gizlilik koşullarının uzun ve karmaşık olduğu, tüketicilerin bir hizmeti kullanmak için kaydolmadan önce genellikle karmaşık olan bu terimlerin tamamını okuyup anlamalarının beklenmesinin makul olmadığı vurgulanarak kullanıcıların anlaşılır bir şekilde kendilerine sunulan varsayılan seçenekleri kabul ettikleri, bu koşulların platformlar tarafından belirlendiği ve kullanıcıların kişisel verilerinin kullanımına ilişkin tercihleri ile platformun sağladığı önemli faydalar arasında denge kurmalarının zor olduğu değerlendirilmiştir.
- (30) 09.08.2023 tarihinde CMA ve *Information Commissioner's Office (ICO)* tarafından yayımlanan ortak makalede de kullanıcılara kişisel bilgilerinin toplanması ve işlenmesi konusunda bilgi ve seçenek sunmak için belirli türdeki uygulamaların kullanılması durumunda ortaya çıkabilecek zararlar ele alınmıştır. Böylece platformların kullanıcıların kişisel bilgileri üzerindeki kontrolünü zayıflatabilecek ve rekabet sorunlarına yol açabilecek zararlı tasarımların önüne geçilmesi hedeflenmiştir. Buna göre ilgili makalede, gizlilik politikaları konusunda doğru ya da yanlış bir karar olduğunu düşündüren bir dil kullanmanın, kullanıcıların seçimlerini çarpıtacak şekilde belirli

¹³ Bkz. <https://www.kvkk.gov.tr/SharedFolderServer/CMSFiles/e3c6aa10-9de4-46f8-9b51-71bcf07c09b5.pdf> , Erişim Tarihi: 11.12.2023.

seçeneklerin bulunmasını kolaylaştırmanın ve kullanıcıları belirli bir seçeneği seçmeye yönlendirmenin rekabet hukuku açısından endişe yaratabileceği değerlendirilmiştir¹⁴.

- (31) Yukarıda aktarılan bilgilerden hareketle, mevcut dosya kapsamında da kullanıcıların bahse konu kriterler çerçevesinde META hizmetlerinin işleyişine kendi özgür iradeleri ile dâhil olup olmadığı sorgulanmıştır. Akabinde Kurulun 20.10.2022 tarihli ve 22-48/706-299 sayılı kararının 395. paragrafında söz konusu hususla alakalı olarak “ (...) verilerin toplanması ve birleştirilmesi ile diğer hizmetlerin veya reklamcılık faaliyetlerinin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi için kullanılması süreçlerinde; kullanıcının bu veri toplama faaliyetlerine ilişkin yeterince bilgilendirilmemesi veya bu faaliyetlere yönelik olarak özgür iradeye dayalı rızalarının alınmaması halleri, rekabet karşıtı endişelere neden olabilecektir.” değerlendirmesi yapılmıştır.
- (32) Bu doğrultuda, yukarıda detayları aktarılan ve Nihai Uyum Çözümü’nün sunulmasına kadar olan süreçte, META ile gerçekleştirilen muhtelif toplantılarda Soruşturma Heyeti tarafından “Hesaplar Merkezi” uygulamasından önce hesaplarını birleştirmiş tüm kullanıcıların, yeni durumda hesaplarının birleştirilmiş tutulmaya devam edilmesinde sakınca görüldüğü ve bu kullanıcılara yeni bir bildirim iletilmesinin daha uygun olacağı ifade edilmiştir. Ayrıca bildirim içeriğinde yer alan “bağlantılı deneyimler” gibi ifadelerin olumlu yönlendirme yapmadan yalnızca kullanıcıya bilgi verecek şekilde tasarlanmasının beklendiği ve “veri” ifadelerinin kullanıcılar tarafından şeffaf bir şekilde “kişisel veri” olarak anlaşılabilir olmasının gerektiği belirtilmiştir. İlâveten, “Hesaplar Merkezi” vasıtasıyla hangi kişisel verilerin paylaşılacağı hususuna ilişkin olarak da kullanıcılara açık bir bilgilendirme yapılmasının önemi vurgulanmıştır. Öte yandan, “Hesaplar Merkezi” vasıtasıyla birleştirilecek/ayrılacak verilerin kapsamının tedbire uyum dilekçesinde açık bir şekilde Kuruma sunulması gerektiği ve kişisel veri ile kişisel olmayan veri ayırımına yer verilerek kişisel olmayan verilerin de söz konusu kapsamdaki yerinin açıklanmasının beklendiği ifade edilmiştir.
- (33) META’nın hesaplarını hâlihazırda bağlamış olan kullanıcıların seçimini yeniden onaylatmak için sunmuş olduğu çözüme ilişkin ekran görüntüsü (Şekil 5) incelendiğinde ilk olarak “bağlantılı deneyimler” gibi kullanıcıları yönlendirici ifadelerin halen mevcut olduğu görülmektedir. İlâveten kullanıcılar söz konusu ekranda yalnızca verilerinin birleştirilmesine onay vermek istiyorlarsa bunu sürdürebilecekleri bir “onayla” butonu ile karşılaşmakta, ancak verilerinin birleştirilmesine onay vermek istemiyorlarsa bunu sonlandırabilecekleri bir “reddet” butonu ile aynı şekilde karşılaşmamaktadır. Öyle ki 11.12.2023 tarihli ve 45896 sayılı yazı ile sunulan dilekçede yer alan Şekil 5’in tasarımı incelendiğinde, kullanıcıların veri birleştirme eylemini sonlandırmak için “Manage Account” seçeneği üzerinden ilerlemesi gerektiği görüldüğünden söz konusu seçeneğin veri birleştirmeye devam etmek karşısında daha geride ve daha az görünür veyahut dikkat çekici şekilde konumlandırıldığı ve böylece kullanıcıların verilerinin birleştirilmesine onay vermeye yönlendirildikleri çıkarımı da yapılabilecektir.
- (34) Ayrıca verilerini birleştirmeye devam etmeyi seçen kullanıcılar bakımından ileride bu veri birleştirmesini sonlandırmak istediklerinde, ne gibi aşamaları izleyeceklerine dair bir bilgilendirmenin de söz konusu ekranda yer almadığı görülmektedir. Benzer şekilde “veri” ifadelerinin kullanıcılar tarafından şeffaf bir şekilde “kişisel veri” olarak anlaşılabilir olması yönündeki endişelerin de giderilmediği, hatta söz konusu

¹⁴ Bkz. https://www.drpf.org.uk/_data/assets/pdf_file/0024/266226/Harmful-Design-in-Digital-Markets-ICO-CMA-joint-position-paper.pdf, Erişim Tarihi: 11.12.2023.

ekranda yer alan metinlerde "Bilgi" ifadesinin kullanıldığı ve bu durumun da kullanıcıları açık bir şekilde bilgilendirme noktasında yeterli olmadığı değerlendirilmektedir.

- (35) Son olarak, Şekil 5'te yer verilen bilgilendirme ekranının kullanıcıları hangi sıklıkla ve ne kadar süre boyunca gösterileceği de değerlendirme kapsamında önem arz etmektedir. META tarafından ifade edildiği üzere, hâlihazırda bağlı olan hesaplar için onay ekranının atlanabileceği üç aylık bir süre belirlenmesi ve bu sürenin ardından ise onay ekranının atlanamayacak hale gelmesi planlanmaktadır. Ayrıca bu üç aylık sürenin sonunda herkesin bir seçim yapmasının temin edileceği ve onay ekranlarının görüntülenme sıklığı ile ilgili olarak da kullanıcıların farkındalığını sağlayacak ancak kullanıcıları aşırı yük getirmeyecek şekilde olmasının hedefleneceği belirtilmektedir.
- (36) Söz konusu çözüme istinaden öncelikle onay ekranında kullanıcı karşısına çıkacak olan bildirim yalnızca "onayla" butonunu ihtiva ediyor olması, üç aylık süre sonunda kullanıcının yapmak durumunda kalacağı doğrudan seçimin tek yönlü olduğu, kullanıcıya bildirim reddetme ve benzer şekilde "bir daha gösterme" seçeneğinin sunulmadığı şeklinde yorumlanabilecektir. Başka bir deyişle, üç ayın sonunda kullanıcı ekranında atlanamayacak durumda bulunan bildirimde verilerini ayırıştırma yoluna daha dolaylı bir şekilde ulaşacak ve bu da kullanıcı seçiminin gerçekten bilinçli yapıp yapılmadığı noktasında şüphe oluşturabilecektir. İlaveten META tarafından hâlihazırda söz konusu bildirim kullanıcıları karşısına ne sıklıkta çıkacağı da netleştirilmemiştir. Bu sıklık, kullanıcının ilgili hizmetten yararlanması sırasında alelade bir seçim yapıp yapmama yönüyle yönlendirilmesi açısından önem taşımaktadır.
- (37) Yukarıda detaylarına yer verilen ve 11.12.2023 tarihli, 45896 sayılı yazı ile Kurum kayıtlarına sunulan dilekçede yer alan Şekil 5, daha önce de ifade edildiği üzere, META tarafından 19.12.2023 tarihli ve 46285 sayılı dilekçe ile revize edilerek yeniden Kurum kayıtlarına iletilmiştir. Ancak revize edilerek sunulan yeni bildirim ekranında da yukarıda yer verilen ve kullanıcıyı yönlendirmeye yönelik olduğu değerlendirilen tasarımda kayda değer bir değişiklik olmadığı, bildirim ekranında yalnızca "Hesapları Yönet" seçeneğinin "Onayla" seçeneğinin altına konumlandırıldığı ve bahse konu endişelerin giderilemediği görülmüştür.
- (38) Dolayısıyla META tarafından Nihai Uyum Çözümü'nün kullanıma sunulmasıyla kullanıcı onayının teyit edilmesine yönelik olarak sunulan çözüm, Kurulun 20.10.2022 tarihli ve 22-48/706-299 sayılı kararı uyarınca META'ya getirilen "ihlali sonlandırmak ve pazardaki etkin rekabetin tesis edilmesini temin etmek için gerekli tedbirleri Kuruma sunma" yükümlülüğünü karşılamamakta olup söz konusu çözüm dosya kapsamında oluşan rekabet karşıtı endişeleri giderme noktasında yeterli görülmemiştir.
- (39) Her ne kadar META tarafından sunulan ve Nihai Uyum Çözümü'nün ikinci kısmında yer alan *WhatsApp* kullanıcılarına, Temel Hizmetler genelinde META tarafından mevcut durumda birleştirilen sınırlı veriler üzerinde daha fazla netlik ve kontrol sağlanması hususları ile "Sınırlı İstisnalar" ve "Uyum Çözümü'nün Teknik Arka Planı"na ilişkin çözümler bu aşamada kabul edilebilir görülse de birinci kısımda kullanıcı onayının teyit edilmesine yönelik olarak sunulan çözüm, ihlali sonlandırmak bakımından yeterli görülmediğinden ve sunulan Nihai Uyum Çözümü'nün bir bütün olarak ihlali sonlandırmak ve pazardaki etkin rekabetin tesis edilmesini temin etmek için gerekli tedbirleri içermesi gerektiğinden kabul edilebilir olarak nitelendirilen çözümlere ilişkin ayrıca bir değerlendirme yapılmasına ihtiyaç duyulmamıştır.
- (40) Yukarıda aktarılan tüm bilgi ve belgeler sonucunda META tarafından Kuruma sunulan Nihai Uyum Çözümü'nün ihlali sonlandırmak ve pazardaki etkin rekabetin tesis edilmesini temin etmek için gerekli tedbirleri içermediği değerlendirildiğinden, söz

konusu teşebbüs hakkında 4054 sayılı Kanun'un 17. maddesi kapsamında idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir.

H. SONUÇ

(41) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

1. Meta Platforms, Inc., Meta Platforms Ireland Limited ve WhatsApp LLC'den oluşan META ekonomik bütünlüğünün, 11.12.2023 tarihli ve 45896 sayılı yazı ile süresi içerisinde Rekabet Kurumu kayıtlarına sunduğu uyum önerileri ile 19.12.2023 tarihli ve 46285 sayılı yazı ile revize ederek Rekabet Kurumu kayıtlarına sunduğu uyum önerilerinin "Uyum Çözümü'nün Başlatılmasıyla Seçimin Teyit Edilmesi" başlıklı beş numaralı diyagramı ile söz konusu diyagramda yer alan ifade ve açıklamaların, Rekabet Kurulunun 20.10.2022 tarihli ve 22-48-706-299 sayılı kararının e) bendinin (a) alt bendinde hükme bağlanan;

- "Belirtilen ihlali sonlandırmak ve pazardaki etkin rekabetin tesis edilmesini temin etmek için gerekli tedbirleri, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren en geç 1 (bir) ay içerisinde Kuruma sunması"

şeklindeki yükümlülüğü karşılamakta yeterli olmadığına;

2. Söz konusu yükümlülük kapsamında gerekli tedbirlerin Kuruma tevsik edilmesi için belirlenen 1 (bir) aylık sürenin 09.12.2023 tarihine kadar uzatılmasına ilişkin süre uzatım talebi Kurulun 05.10.2023 tarih ve 23-47/902-M sayılı kararı ile kabul edildiğinden, Kurulun 20.10.2022 tarihli ve 22-48/706-299 sayılı kararının (a) bendinde yer alan yükümlülük kapsamında META tarafından Nihai Uyum Çözümü'nün Kuruma sunulması için son tarihin 11.12.2023 olduğu dikkate alındığında, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 17. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile ikinci fıkrası kapsamında 12.12.2023 tarihinden başlamak üzere Meta Platforms, Inc., Meta Platforms Ireland Limited ve WhatsApp LLC'den oluşan META ekonomik bütünlüğüne, Nihai Uyum Çözümü'nün Rekabet Kurumu kayıtlarına girmesine kadar yürütülmek üzere her gün için 2022 yılı gayri safi gelirlerinin onbinde beşi oranında idari para cezası uygulanmasına

23-60/1162-417

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.